БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 242 (19.318). • 1985 йил 22 октябрь, сешанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИГА—27 ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК

ЗАФАРЛАРИМИЗ—УЛУҒ ОКТЯБРГА!

ПАРТИЯ ТОПШИРИҒИ

Бухоро трикотаж фабрикаси коммунистлари йигирув машиналари ремонтчиси Анна Пивоваровани ўн бешинчи марта партия бюроси аъзоси қилиб сайладилар. У қандай қилиб бундай ишончга сазовор бўлди! Анна Андреевна партия бюроси аъзоси сифатида катта масъулият сезиб ишлаяпти. У ишлаб чиқаришда ибрат кўрсатмоқда, бошқаларни ҳам унумли меҳнат қилишга ундамоқда. У бошқа активлар билан бирга баъзи цехлардаги меҳнат интизомининг аҳволини таҳлил этиб, партия бюросига тарбиявий ишларни яхшилаш юзасидан конкрет таклифлар киритди. Ёшлар билан ишлашни ўз оталиғига олди, мураббийлик қилди.

Шундай ташаббускорларнинг ҳалол меҳнати туфайли фабрика ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариб, пландан ташқари 3 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга муваффақ бўлди. Партия бюроси аъзолари КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб, ишлаб чиқариш суръати ва сифатини янада ошириш имконини берадиган янги техника ва технологияни жорий этишда шахсан иштирок қилмоқдалар.

Партия раҳбарлик органининг аъзоси бўлиш муҳим топшириқдир. Коммунистлар ўз ўртоқларини комитет ёки бюро аъзолигига сайлар эканлар, улар зиммасига партия кундалик фаолиятини яхшироқ ташкил этиш учун алоҳида масъулият юклайдилар. Хўжалик ва маданий қурилишнинг барча соҳаларида якунловчи йил, умуман ўн биринчи беш йиллик планларининг муваффақиятли бажарилиши партия активларининг ташаббускорлиги, куч-ғайрати, қатъият билан иш юритишига боғлиқдир.

Партия комитетлари ва бюроларининг янги составлари ўз ишларини ғоят масъулиятли даврда бошламоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель ва октябрь Пленумлари қарорлари ҳар бир коммунист ва меҳнат коллективи олдига катта ва мураккаб вазифаларни қўйди. Уларни муваффақиятли амалга оширишда ҳар бир коммунист авангардлик ролини бажариши керак. «Ҳамма жойда интизом ва тартибни мустаҳкамлаб, маънавий ва моддий омиллардан актив фойдаланиб, омманинг ташаббускорлиги ва ижодкорлигига тобора кенг имконият очиб, олға томон ҳаракат суръатларини бундан буён ҳам кучайтира бориш муҳимдир», деб қайд этилди Пленум материалларида. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш асосида меҳнат унумдорлиги ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, экономикани бошқаришни такомиллаштириш учун социалистик мусобақани кенг йўлга қўйиш партия комитетлари ва бюролари фаолияти асосини ташкил этадиган вазифалар бўлиб қолиши лозим.

Бошланғич ташкилот раҳбарлик органи ўзининг коллегиаллиги билан кучлидир. Сайлаб қўйилган активнинг коллектив онги қанчалик яққолроқ намоён бўлса, улар қарорларнинг бажарилиши учун курашда қанчалик активроқ иштирок этсалар коллегиаллик самараси шунчалик яхшироқ кўзга ташланади. «Иржарсовхозводстрой» трестининг партком аъзолари партия комитети фаолиятига сезиларли таъсир кўрсатмоқдалар. Уларнинг биргаликдаги фикр-мулоҳазалари, изланишлари, таклифлари ҳар қандай ҳолатда ҳам мавжуд шароитга тўғри баҳо бериш, у ёки бу вазифани тўғри ҳал қилиш учун зарур чора кўриш, белгиланган тадбирларни тўла амалга ошириш имконини бераётир.

Бироқ ҳисобот-сайлов йиғилишлари дастлабки якунларининг таҳлили шуни кўрсатмоқдаки, бу муҳим ишга ҳамма жойда ҳам етарли эътибор бериляпти, деб бўлмайди. Баъзи ташкилотларда фақат секретарь ва унинг ўринбосари ишлагани ҳолда сайлаб қўйилган бошқа активлар эса «фахрий вакил» бўлиб турибдилар. Бекобод район аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ишлаб чиқариш бошқармаси партия ташкилотида худди ана шундай нуқсонга йўл қўйилгани учун ҳисобот-сайлов йиғилишида партия бюроси номига жиддий танқидий мулоҳазалар билдирилди. Қўшкўпир районидаги силикат ғишт заводи партия бюроси ҳисобот даврида коллегиал тарзда иш олиб бормаганлиги, бошбошдоқликка йўл қўйганлиги сабабли коммунистлар унинг фаолиятини қониқарсиз, деб топиб, бюронинг бутун составини янгиладилар.

Дастлабки кунларданоқ комитет ёки бюро аъзоларини жой-жойига тўғри қўйиш, улар жавоб берадиган иш участкаларини тўғри тақсимлаш кўп жиҳатдан партия ташкилоти фаолиятининг самарадорлигини белгилаб беради. В. И. Ленин таъкидлаганидек, коллегиалликни ҳар бир шахснинг аниқ белгиланган иш учун шахсий масъулияти билан бирга қўшиб олиб бориш лозим. Бу топшириқнинг қандай бажарилаётганини диққат билан текшириб боришга ёрдам беради.

Партия активининг доимий ўқуви комитет ва бюро аъзоларининг ишчанлик ва ташаббускорлик қобилиятини оширишда муҳим роль ўйнайди. Бу галги ҳисобот ва сайловларда жами партия активларининг тўртдан бир қисми янгиланди, уларни партия қурилиши асослари ва амалий иш методлари билан чуқур таништириш зарур. Бироқ жойлардан келаётган сигналларда баъзи район ва шаҳар партия комитетлари мавсумий деҳқончилик ишларини баҳона қилиб, партия активи ўқувини кейинга сураётганлари ҳақида ташвиш билдирилмоқда. Бундай ҳолларга дарҳол чек қўйиш керак. Партия комитетлари партия активи ўқуви машғулотларининг перспектив план асосида олиб борилиши, унга барча активлар тўла жалб қилиниши тўғрисида ғамхўрлик кўрсатишлари лозим.

Комитет ёки бюро аъзоси қилиб сайланган коммунистлар: —Бу муҳим партия топшириғини шараф билан адо этиш учун ҳамма ишни қиляпманми! — деб ўз-ўзларига ҳисоб бериб боришлари лозим. Уларнинг масъулияти, ташаббускорлиги, активлиги ва авангардлигини янада кучайтириш бутун партия иши самарадорлигини оширишга хизмат қилишини асло унутмаслик керак.

СИРДАРЁ. Оқолтин районидаги Абдалин номли қўриқ совхоз пахтакорлари якунловчи йилда 3250 гектар майдонда мўл ҳосил етиштирдилар. КПСС Марказий Комитетининг октябрь Чақириқларидан руҳланиб, ҳар гектар ҳисобига 25 центнердан —жами 6000 тонна «оқ олтин» хирмони бунёд этиш мақсадида суръатни тобора ошираётган заршунослар терим машиналарини унумли ишлатмоқдалар. Бу йил хўжалик пахтазорларида ҳосилнинг 80 проценти 63 та агрегат ёрдамида териб олинади. Совхоз дала гвардиячилари машиналар бункеридан кунига 240-250 тоннадан «оқ олтин» тўкишга эришяптилар.

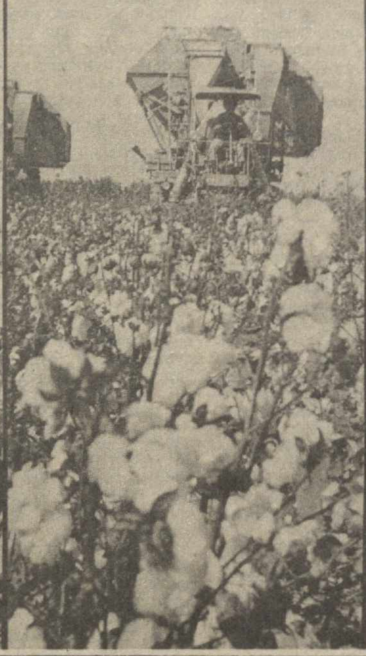

Суратларда: (чапдан) 1. Илғор бригада бошлиғи Садиқул Шералиев. 2. Далаларда машина терими. 3. Хўжаликнинг моҳир механизатори Исмоил Қуранбоев.

Ф. Лутфуллаев фотолари.

XXVII „ОҚ ОЛТИН" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 21 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Фарғона	1,23	90,97	0,31	33,95
Тошкент	1,70	87,20	1,37	94,77
Наманган	1,64	87,12	1,75	68,32
Хоразм	1,13	81,67	0,69	39,98
Андижон	1,33	75,27	1,17	47,34
Сурхондарё	1,54	74,31	1,18	77,94
Бухоро	0,83	74,05	0,09	14,97
ҚҚАССР	1,31	73,20	1,08	60,33
Сирдарё	2,72	73,06	2,99	89,91
Навоий	0,98	66,56	0,55	37,67
Жиззах	2,11	64,18	1,93	70,25
Самарқанд	1,09	60,10	0,51	38,53
Қашқадарё	1,20	49,31	0,92	34,70
Республика бўйича	1,44	73,54	1,15	55,13
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Сурхондарё	2,62	115,65	2,42	134,09
Наманган	1,62	94,12	—	—
Бухоро	1,20	52,86	—	—
Навоий	0,99	34,53	0,61	3,36
Қашқадарё	1,52	34,50	1,71	24,90
Республика бўйича:	2,11	83,07	2,00	87,01

Республика районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 21 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун— районлар; иккинчи устун — мавсум бошидан буён тайёрланган пахта; учинчи устун —шу жумладан машинада терилган пахта.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
БУВАЙДА	106,05	50,66
РИШТОН	100,01	65,09
Олтиариқ	96,47	65,94
Ленинград	95,18	47,43
Бағдод	94,54	27,60
Фрунзе	92,88	41,40
Ёзёвон	92,25	23,77
Охунбобоев	90,46	11,14
Қува	88,67	25,27
Ўзбекистон	88,03	29,22
Киров	83,19	29,19
Тошлоқ	83,01	13,05
Фарғона	72,72	8,49
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
Ғалаба	97,43	132,59
Янгийўл	94,29	92,39
Чиноз	92,25	82,72
Коммунистик	89,23	114,67
Ўрта Чирчиқ	88,08	98,26
Оққўрғон	87,46	98,49
Бўка	87,03	99,08
Пискент	86,36	86,62
Бекобод	72,03	53,62
НАМАНГАН ОБЛАСТИ		
НАМАНГАН	105,64	72,30
ЧОРТОҚ	105,51	56,80
Уйчи	96,62	25,09
Тўрақўрғон	94,68	55,02
Задарё	91,97	89,27
Норин	86,31	100,29
Янгиқўрғон	85,00	60,20
Косонсой	83,40	85,36
Поп	83,36	51,08
Учқўрғон	75,26	76,77
Чуст	67,01	28,30
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
ГУРЛАН	112,25	59,76
ХОНҚА	107,56	71,21
Янгибозор	90,79	79,23
Хива	78,27	21,24
Хазорасп	77,11	20,14
Шовот	76,66	28,78
Урганч	76,48	38,84
Янгиариқ	71,44	31,88
Боғот	70,68	27,40
Қўшкўпир	64,67	28,74
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
Комсомолобод	94,04	122,48
Балиқчи	91,40	59,39
Москва	87,93	13,36
Ленин	83,09	33,78
Бўз	82,14	64,56
Олтинкўл	81,70	26,66
Избоскан	81,22	46,46
Андижон	72,72	19,65
Марҳамат	66,61	38,47
Пахтаобод	63,35	42,93
Хўжаобод	63,07	27,70
Қўрғонтепа	59,20	68,23
Жалолқудуқ	55,72	36,93
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
Ленин йўли	83,99	129,32
Бойсун	78,61	89,96
Шўрчи	77,91	54,02
Ангор	77,60	67,99
Термиз	77,33	68,72
Жарқўрғон	76,63	87,31
Қумқўрғон	76,30	65,48
Олтинсой	71,91	41,71
Денов	71,82	42,14
Гагарин	70,69	111,17
Сариосиё	68,87	31,74
Шеробод	68,19	97,05
БУХОРО ОБЛАСТИ		
Олот	86,32	24,78
Ғиждувон	83,28	12,44
Бухоро	79,53	3,43
Шофиркон	74,32	4,67
Свердлов	74,24	9,38
Қоракўл	73,18	28,05
Вобкент	71,64	19,82
Пешку	68,35	15,03
Ромитан	66,36	22,22
Когон	54,93	5,66
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
Амударё	84,66	75,12
Ленинобод	80,08	88,43
Чимбой	76,21	70,45
Кегайли	75,36	78,13
Беруний	74,99	43,29
Хўжайли	73,03	70,94
Шуманай	71,11	68,53
Элликқалъа	66,70	38,21
Тўрткўл	66,68	38,78
Қораўзак	62,25	78,50
Қўнғирот	61,92	42,38
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
Ворошилов	82,68	110,17
Оқолтин	75,84	92,62
Гулистон	74,64	110,40
Комсомол	74,24	84,44
Боёвут	73,17	91,23
Сирдарё	69,87	79,80
Ильич	69,72	87,88
Меҳнатобод	63,55	64,50
Ховос	60,65	52,88
НАВОИЙ ОБЛАСТИ		
Навоий	77,19	66,07
Хатирчи	67,58	46,13
Қизилтепа	62,71	5,16
Навбаҳор	59,22	28,55
ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ		
Зомин	77,62	57,98
Пахтакор	69,81	74,57
Октябрь	68,01	77,14
Дўстлик	66,46	82,38
Арнасой	63,95	73,30
Зарбдор	62,39	68,14
Мирзачўл	58,16	62,62
Жиззах	54,99	40,93
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
Пахтачи	75,33	58,91
Каттақўрғон	73,45	50,78
Нарпай	68,20	55,40
Пастдарғом	65,32	29,29
Иштихон	61,30	34,98
Оқдарё	60,30	35,41
Большевик	51,28	32,92
Пайариқ	47,78	21,36
Жомбой	40,73	29,59
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
Китоб	60,40	35,35
Қарши	56,65	56,06
Яккабоғ	56,43	29,77
Қамаши	54,97	27,91
Ульянов	52,57	41,02
Ғузор	52,44	30,02
Косон	47,74	43,35
Муборак	47,49	51,00
Нишон	47,25	41,75
Шаҳрисабз	46,33	18,98
Чироқчи	44,94	17,31
Усмон Юсупов	39,42	24,83
Баҳористон	38,95	36,31

Мусобақа илғорларига Қизил байроқлар

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети давлатга пахта сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1985 йил октябрь ойи иккинчи ўн кунлиги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларда қолдирилди:

Сирдарё области. Бу область пахта тайёрлаш планини 73,06 процент, шу жумладан машина терими планини 89,91 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 24,78 процент, шу жумладан машина теримининг 28,10 процент ўсишини таъминлаган;

Сурхондарё областининг Ленин йўли райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 83,99 процент, шу жумладан машина терими планини 129,32 процент бажарган ва ингичка толали пахтани ҳисобга олганда ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 26,59 процент, шу жумладан машина теримининг 27,59 процент ўсишини таъминлаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Сурхондарё области. Бу область пахта тайёрлаш планини 74,31 процент, шу жумладан машина терими планини 77,94 процент бажарган ва ингичка толали пахтани қўшиб ҳисоблаганда ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 20,38 процент, шу жумладан машина теримининг 15,77 процент ўсишини таъминлаган:

Наманган областининг Косонсой райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 83.40 процент, шу жумладан машина терими планини 85,36 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 32,65 процент, шу жумладан машина теримининг 47,45 процент ўсишини таъминлаган;

Сирдарё областининг Боёвут райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 73,17 процент, шу жумладан машина терими планини 91,23 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 26,04 процент, шу жумладан машина теримининг 68,89 процент ўсишини таъминлаган;

Сирдарё областининг Қўриқ Ильич райони. Бу район пахта тайёрлаш планини 69,72 процент, шу жумладан машина терими планини 87,88 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 29,31 процент, шу жумладан машина теримининг 28,90 процент ўсишини таъминлаган;

Наманган область, Косонсой районидаги «Дўстлик» совхози. Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 84,25 процент, шу жумладан машина терими планини 107,14 процент бажарган ва ўн кунликда пахта теримининг 45 процент, шу жумладан машина теримининг 79,86 процент ўсишини таъминлаган;

Сирдарё область, Ильич районидаги Титов номли қўриқ совхоз. Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 62,91 процент, шу жумладан машина терими планини 73,75 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 35,60 процент, шу жумладан машина теримининг 34,74 процент ўсишини таъминлаган;

Сурхондарё область, Ленин йўли районидаги Қ. Раҳимов номли совхоз. Бу совхоз пахта тайёрлаш планини 79,43 процент, шу жумладан машина терими планини 126,98 , процент бажарган ва ингичка толали пахтани қўшиб ҳисоблаганда ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 29,16 процент, шу жумладан машина теримининг 29,35 процент ўсишини таъминлаган;

Сурхондарё область, Ангор районидаги Калинин номли колхоз. Бу колхоз пахта тайёрлаш планини 89,69 процент, шу жумладан машина терими планини 66,53 процент бажарган ва ингичка толали пахтани қўшиб ҳисоблаганда ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 27,90 процент, шу жумладан машина теримининг 26,73 процент ўсишини таъминлаган;

Наманган область, Косонсой районидаги Куйбишев номли колхоз. Бу колхоз пахта тайёрлаш планини 86,36 процент, шу жумладан машина терими планини 85,71 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 45,56 процент, шу жумладан машина теримининг 57,21 процент ўсишини таъминлаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари доимий сақлаш учун Хоразм областининг Гурлан районида ва Тошкент область, Ўрта Чирчиқ районининг Охунбобоев номли колхозида қолдирилганлиги муносабати билан қўшимча равишда районлар учун битта, колхозлар учун битта кўчма Қизил байроқ таъсис этишга қарор қилинди.

● СУРХОНДАРЁ ДАЛАЛАРИДА

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

ЙИҒИМ-ТЕРИМ ҚАҲРАМОНЛАРИ

Термиз районидаги Жданов номли колхоз Сурхондарё областида биринчи бўлиб пахта тайёрлаш йиллик планини бажарди. Давлатга беш минг тоннадан кўпроқ ингичка толали, шу жумладан 2.200 тонна айниқса қимматли уруғлик пахта сотилди. Пахта сотиш беш йиллик плани ҳам муддатидан илгари адо этилди, шу йиллар мобайнида 28 минг тоннадан кўпроқ пахта тайёрланди.

Хўжаликда юқори пахта ҳосилдорлигига эришилди. Ҳосилдорлик гектар бошига салкам 37 центнерни ташкил этди. Ленин ордени нишондори Хатам Баратов ва Рўзи Раҳматов бошлиқ илғор бригадаларда гектарига 40 центнердан кўпроқ ҳосил кўтарилди.

Бу коллективнинг муваффақияти шуни яна бир бор исботладики, ингичка толали пахтани парвариш қилишда ҳам техникадан кенг кўламда ва тўғри фойдаланиш, машина теримини аниқ, пухта ташкил этиш юксак натижаларнинг гаровидир. Бундан 20 йилдан ҳам кўпроқ муқаддам Жданов номли колхоз мамлакатда биринчи бўлиб ингичка толали пахтани йиғиштириб олишда терим агрегатларини ишга солган эди. Колхоз механизаторларининг янги авлоди бу ғоят муҳим ишни муносиб равишда давом эттирмоқда. Шулардан энг илғорлари — Равшан Ўроқов, Самад Иброҳимов, Алламурод Аннаев ва Сафар Нoралиев мавсум бошидан буён 200 тоннадан ва ундан ҳам кўпроқ юқори сортли хом ашё териб бердилар.

Уруғлик пахта участкаларида ҳосилни қўлда териш кенг авж олиб кетди. Ҳосият Ўтаева, Марзия Қурбонова, Зулфия Ҳамроева ва бошқа ўнлаб колхозчи хотин-қизлар моҳир теримчи деган номни тасдиқладилар, уларнинг ҳар бири ҳозирдаёқ етти тоннадан кўпроқ пахта териб қўйдилар.

Хўжалик деҳқонлари КПСС Марказий Комитети 1985 йил октябрь Пленуми қарорларига жавобан давлатга яна камида 500 тонна «оқ олтин» топширамиз, деб янги мажбурият қабул қилдилар. Далаларда ўн иккита пахта териш машинаси, 1.800 дан кўпроқ теримчи ишни давом эттирмоқда. Колхоз ёғин-сочинга ҳам тайёр: пахта қуритиладиган сушилкалар созлаб қўйилган, пахтакорлар дам оладиган хоналар иситилган. Деҳқонлар ўз сўзларининг устидан чиқишларига ишончлари комил. **(ЎзТАГ мухбири).**

● НОМЕРГА ХАБАР

ҚЎРИҚ ЕРНИНГ МЎЛ-КЎЛ ШОЛИСИ

КОМСОМОЛОБОД. (Сурхондарё область), 21 октябрь. **(ЎзТАГ мухбири Е. Величанская).** Ўзбекистон жанубида қимматли озиқ-овқат экини етиштирадиган энг катта база — қўриқдаги Гагарин райони шоликорлари беш йиллик туғалловчи йили планини муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Давлатга 18,2 минг тонна шоли топширилди. «Искра» совхозининг деҳқонлари меҳнат ғалабасига энг кўп ҳисса қўшдилар, улар топшириқдан ташқари ҳозирдаёқ 150 тонна шоли топширдилар.

КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган социалистик мусобақада «Правда» совхозидан СССР Олий Советининг депутати Қурбоной Қорахонова бошлиқ агроучастка, «Искра» совхозидан Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Саодат Элмуродова бошлиқ комплекс механизациялаштирилган бригада коллективлари ғолиб бўлдилар.

Гагарин райони шоликорлари Ватанга пландан ташқари яна икки минг тонна сара шоли топшириш мажбуриятини олдилар.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ СИЁСИЙ МАСЛАҲАТ КОМИТЕТИНИНГ СОФИЯДА БЎЛАДИГАН КЕНГАШИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев бошчилигидаги Совет делегацияси Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий Маслаҳат Комитетининг навбатдаги кенгашида қатнашиш учун 21 октябрь куни Москвадан Софияга жўнаб кетди.

Делегация составига КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали С. Л. Соколов, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, ташқи савдо министри Б. И. Аристов кирадилар.

Аэродромда делегацияни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Г. А. Алиев, В. И. Воротников, В. В. Гришин, Е. К. Лигачев, М. С. Соломенцев, В. М. Чебриков, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, Н. В. Тализин, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари Б. Н. Ельцин, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, В. П. Никонов, бошқа ўртоқлар кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида БХРнинг СССРдаги элчиси Д. Жулев бор эди.

* * *

Совет делегацияси шу куниёқ Софияга келди.

Аэропортда СССР ва БХР давлат байроқлари кўтарилган эди. Делегацияни БКП Марказий Комитетининг Бош секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живков, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР Министрлар Советининг Раиси Г. Филипов, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Д. Джуров, И. Йотов, М. Балев, О. Дойнов, П. Младенов, Т. Божинов, Ч. Александров, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар А. Луканов, Г. Атанасов, Г. Йорданов, Г. Стоичков, Д. Стоянов, П. Дюлгеров, БКП Марказий Комитетининг секретарлари Д. Станишев, С. Михайлов, В. Цанов, К. Зарев, Э. Христов, Болгария Деҳқончилик халқ иттифоқининг секретари, БХР Давлат Кенгаши Раисининг биринчи ўринбосари П. Танчев, БКП Марказий контрол-ревизия комиссиясининг раиси С. Караджов, жамоатчилик намояндалари кутиб олдилар.

М. С. Горбачев билан Т. Живков фахрий қоровул олдидан ўтдилар. СССР ва БХР давлат гимнлари ижро этилди.

Кутиб олувчилар орасида СССРнинг БХРдаги элчиси Л. И. Греков бор эди.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

КОММУНИСТ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Республикамизда бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот ва сайлов йиғилишлари давом этяпти. Коммунистлар партия ташкилотларининг ҳисобот davридаги фаолиятига якун ясаб, эришилган ютуқлар ҳамда йўл қўйилган камчиликларни чуқур таҳлил этмоқдалар. Коллективлар ҳаётидаги етилган масалалар умумлаштирилиб, ишга тўғаноқ бўлаётган хато ва нуқсонларни бартараф этиш йўллари изчиллик билан муҳокама қилинмоқда. Партия аъзолари ўзлари аъзо бўлган ташкилот фаолиятини янада кучайтириш, жанговарликни ошириш юзасидан конкрет таклиф ва мулоҳазалар билдирмоқдалар. Кўпгина ҳисобот-сайлов йиғилишлари ишчанлик, танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтаётгани бу муҳим тадбирнинг таъсирчанлиги ва самарадорлигини белгилаб бераётир. Қуйида баъзи партия ташкилотларида ўтган йиғилишларнинг қисқача тафсилоти билан танишасиз.

АНДИЖОН. Андижон районидаги Ленин номли совхоз коммунистлари ҳисобот-сайлов йиғилишида ишни янада яхшилаш ҳақида конкрет фикр ва мулоҳазалар билдирдилар. Бўлим бошқарувчилари Е. Умматов ва Б. Солиев, сут соғувчи Т. Туташова, комсомол ташкилоти секретари М. Ғаниева, шофёр А. Жунусов фойдаланилмаётган резервларга алоҳида тўхталдилар. Уларнинг фикрича, кейинги йилларда кадрларга нисбатан талабчанлик ҳамда интизомнинг бўшаштириб юборилгани сабабли пахта таннархи ошиб кетган. Чорвачиликни ривожлантиришда ҳам нуқсонлар бор. 2-бўлим цех партия ташкилоти секретари М. Қодиров ҳар бир коммунистнинг масъулиятини ошириш, бутун кучни хўжасизликка, ичкиликбозликка ва бошқа салбий ҳолатларга қарши курашга сафарбар этиш лозимлиги тўғрисида гапирди.

Балиқчи районидаги «Москва» колхози, Ленин район ички ишлар бўлими партия ташкилотлари йиғилишида коммунистлар тўла иштирок этмадилар. Йиғилишда қатнашган партия аъзоларининг фаоллиги сезилмади. «Сельхозкоммунремонт» бошқармаси ва Бўз районидаги 3-ўрта мактаб коммунистларининг нутқларида танқид ва ўз-ўзини танқид деярли бўлмади. Ҳисобот докладида йил давомида қилинган иш чуқур таҳлил этилмади.

Марҳамат район партия активи ҳисобот ва сайловларга тайёргарлик кўриш ҳамда ўтказишга яқиндан ёрдам бермаётир. Район партия комитетининг баъзи вакиллари йиғилишларда қатнашиш билан чекланиб қолмоқдалар. Улар коммунистлар билан суҳбат ўтказмаётирлар.

* * *

НАМАНГАН. Уйчи пиллакашлик ишлаб чиқариш бирлашмаси коммунистлари беш йиллик топшириқлари бажарилишининг боришини чуқур таҳлил қилиб, йилни муваффақиятли якунлаш, фан-техника тараққиёти асосида ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш вазифаларини белгилаб олдилар. Меҳнат интизоми ва кадрлар билан ишлашнинг аҳволи тўғрисида принципиал гаплашиб олинди. Ишлаб чиқаришнинг ва ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларига партиявий раҳбарликни кучайтириш йўллари қамраб олинган қарор қабул қилинди.

Ўзбекистон ССР Мевасабзавот хўжалиги министрлигига қарашли 5-механизациялашган кўчма колонна коммунистлари йилнинг бош йиғилишига суст тайёргарлик билан келдилар. Коллектив белгиланган планни бажара олмаяпти. Аммо, ҳисобот докладида ва музокарада қатнашган коммунистларнинг сўзларида қолоқликнинг асл сабаблари очиб берилмади. Партия бюроси ҳисобот даврида йиғилишларни кўпинча пухта тайёргарликсиз ўтказди. Коммунистларнинг ҳисоботларини эшитиб бориш тажрибасини қўлланмади. Булар тўғрисида ҳам ҳисобот-сайлов йиғилишида ҳеч гап бўлгани йўқ. Юзаки муҳокама эса ўз навбатида саёз қарор қабул қилинишига сабаб бўлди.

Норин район коммунал-хўжалик бўлими ишида танг жойлар кўп. Аммо ҳисобот-сайлов йиғилишида булар четлаб ўтилди. Бошқа муҳим масалалар, жумладан, интизомни мустаҳкамлаш, тарбиявий ишларда коммунистлар ролини ошириш билан боғлиқ вазифаларга ҳам етарли эътибор берилмади. Танқид кўпроқ хўжалик масалаларига қаратилди.

* * *

САМАРҚАНД. Жомбой районидаги 51-мактаб коммунистларининг ҳисобот-сайлов йиғилиши юксак савияда ўтди. Партия ташкилотининг мактаб ислоҳотини амалга ошириш борасидаги фаолияти чуқур таҳлил қилинди. Ҳар бир коммунист КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми қарорларини бажариш юзасидан белгиланган тадбирларни амалга оширишда фаол иштирок этиши лозимлиги алоҳида қайд этилди. Ҳозирча ўқув жараёнларини ташкил этишда ва айниқса, меҳнат дарсларида камчиликлар бор. Мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинати директори Э. Хўрозов таъкидлаганидек, «Октябрь» колхози билан тузилган шартнома қоғозда қолиб кетди. Ўқувчилар амалда қишлоқ хўжалик касблари бўйича зарур билим ололмаётирлар, улардан ёрдамчи ишлардагина фойдаланилмоқда.

Коммунистлар кейинги ўн йил мобайнида партия ташкилотининг сафи ўсмай қолганлигини кўрсатиб ўтдилар.

* * *

ГУЛИСТОН. Боёвут районидаги «Боёвут» совхоз-техникуми партия ташкилоти ҳисобот-сайлов йиғилишига олдиндан қабул қилинган план асосида пухта тайёргарлик билан келди. Йиғилиш юксак ташкилий ва сиёсий даражада ўтди, ишлаб чиқариш, ташкилий, идеологик ва сиёсий-тарбиявий ишларни яхшилаш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди. Йиғилишга қатнашган бошқа хўжаликлар партия ташкилотлари секретарлари ундан кўп нарса ўргандилар.

Сирдарё область матлубот жамияти автобазаси партия ташкилоти ҳисобот-сайлов йиғилиши коммунистларнинг тўла иштирокида ва юксак активлигида ўтди. Музокарада сўзга чиққан 9 партия аъзосидан 7 нафари ишчи эди. Партия бюроси ва маъмурият номига жиддий танқидий фикрлар билдирилди. Партия ташкилоти қошидаги икки комиссия ҳам ҳисоб берди. Коммунистлар Н. Федоренкони ўн биринчи марта ўзларига етакчи қилиб сайладилар.

* * *

ҚАРШИ. Усмон Юсупов районидаги Ғафур Ғулом номли давлат наслчилик заводи коммунистлари ҳисобот-сайлов йиғилишида Н. Ахматов бошқараётган партия бюроси ва хўжалик раҳбарлари номига ишда йўл қўйилган камчиликлар учун танқидий фикр-мулоҳазалар билдирдилар. Давлат наслчилик заводи 1984 йил якунлари бўйича Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланган эди. Хўжаликда қўйлар бош сонини ошириш юзасидан якунловчи йил плани ҳам ошириб бажарилди. Бироқ коммунистлар йиғилишда қўйларни семиртириш, озуқа тўплаш, чўпонларнинг турмуш шароитини яхшилаш соҳасида жиддий камчиликлар рўй бераётгани тўғрисида ташвишланиб гапирдилар. Буларнинг ҳаммаси, дейишди улар, хунук оқибатларга олиб келиши мумкин. Шунинг учун ютуқлар билан керилиб юрмай, эртаги кун тўғрисида ҳам ўйлаш керак. Йиғилиш хўжаликка партиявий таъсирни кучайтириш юзасидан тадбирлар қамраб олинган қарор қабул қилди.

Нишон пахта тозалаш заводида партия йиғилиши суст ўтди. Бу ерда ўз сафига 31 коммунистни бирлаштирган партия ташкилотининг сафарбарлик роли сезилмайди. Йил давомида 16 та йиғилиш ўтказилиб, 20 масала кўриб чиқилди. Бироқ қабул қилинган қарорларнинг ижросини назорат қилиш ташкил этилмади. Ана шу сабабли партия бюроси секретари У. Номозовнинг ҳисобот доклади, шунингдек, сўзга чиққан олти коммунистнинг нутқи жуда саёз бўлди. Ҳолбуки, завод пахта сортларининг нотўғри белгиланиши натижасида 500 минг сўм зарар кўрган, тола ишлаб чиқариш 2,1 минг тонна камайиб кетган эди. Ана шулар доклад ва нутқларда тўла ўз аксини топгани йўқ.

* * *

УРГАНЧ. Хонқа районидаги «Хоразм» колхози партия ташкилоти ҳисобидаги 104 коммунистнинг ҳаммаси йиғилишда қатнашди. 19 киши ҳисобот докладини муҳокама қилишда иштирок этди. Шулардан 14 коммунист оддий колхозчилардир. Хўжалик давлатга пахта сотиш юзасидан беш йиллик планни муваффақиятли бажарди. Бироқ музокарада сўзга чиққан коммунистлар партия комитетини ва правлениени ишда йўл қўйган бир қатор камчиликлари учун қаттиқ танқид қилдилар. Улар асосий эътиборни қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш, ердан унумли фойдаланиш масалаларига қаратдилар. Етилган муаммолар танқид ва ўз-ўзини танқид асосида муҳокама қилинди, коммунистларнинг авангардлик ролини янада ошириш тадбирлари белгиланди.

Боғот районидаги Димитров номли мактаб партия ташкилоти секретарининг иши қониқарсиз, деб топилди. Йиғилиш яхши тайёргарлик кўрилмаганлиги сабабли жуда бўш ўтди. Шунга қарамай, баъзи коммунистлар принципиаллик кўрсатиб, мавжуд аҳволнинг асл сабабларини очиб ташладилар, ишдаги хато ва камчиликлар тўғрисида ўз-ўзини танқид руҳида сўзладилар. Йиғилиш партия ташкилоти жанговарлигини ошириш, коммунистларнинг умум ишига қўшадиган ҳиссасини кўпайтириш йўлларини белгилаб олишга ёрдам берди.

* * *

НУКУС. Партия ташкилоти шу кун талабларидан келиб чиқиб ўз ишини қайта қуриб олиши, хўжалик раҳбарлари ва мутахассислардан ҳам ана шунга эришишни талаб қилиши лозим. Амударё районидаги Навоий номли совхоз партия йиғилишида КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми қарорларида қайд этилган ана шу қоида асосида фикр юритилди. Ишчи Ж. Оллаберганов деҳқончилик маданияти ғоят пастлигини, агрономлик хизмати талабга жавоб бермаётганлигини қаттиқ танқид қилди. У шундай мисол келтирди: қиш фаслида далалар ҳаддан ташқари сувга бостирилади, шўр ювиш назорат қилиб борилмайди. Бу эса ўз навбатида баҳорги ишларнинг ғоят чўзилиб кетишига сабаб бўлади. Пахтанинг кеч етилиши ва ҳосилдорликнинг пасайиб кетиши ана шулар оқибатида рўй бермоқда.

Оқчакўл механизациялашган кўчма колонна участкаси бошлиғи А. Тамирбергенов йиғилишда шундай деди: механизациялашган колонна раҳбарларининг айби билан янги техникани жорий қилиш ишлари сусайиб кетмоқда, планли ремонт графигига кам эътибор бериляпти. Гарчи август ойида иккита тракторни ремонт қилиш планлаштирилган бўлса ҳам улар ҳамон бузилиб ётибди. Ҳолбуки, бу тракторлар билан шу кунгача 30-35 минг сўмлик иш бажариш мумкин эди.

Амударё районидаги Бабанов номли ўрта мактаб партия ташкилотига зарур даражада ёрдам кўрсатилмагани, коммунистлар активлиги таъминланмагани сабабли йиғилиш суст ўтди. Музокарада сўзга чиққанлар адрессиз танқид ҳамда истак билдириш билан чекланиб қўя қолдилар. Танқид ва ўз-ўзини танқид бўлмади.

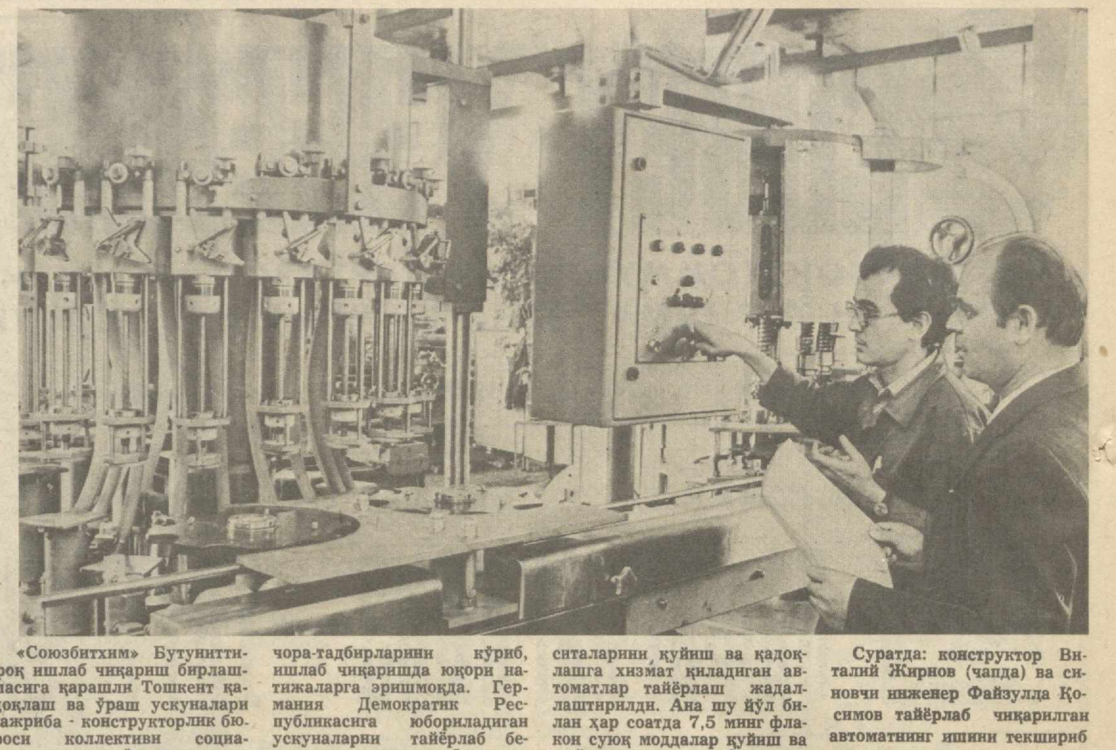

«Союзбитхим» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли Тошкент қадоқлаш ва ўраш ускуналари тажриба-конструкторлик бюроси коллективи социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг буюртмаларини ҳамиша сифатли ва муддатидан илгари бажариш чора-тадбирларини кўриб, ишлаб чиқаришда юқори натижаларга эришмоқда. Германия Демократик Республикасига юбориладиган ускуналарни тайёрлаб бериш юзасидан буюртмани муддатидан илгари адо этишга муваффақ бўлди. Бу ерда химиявий ювиш воситаларини қуйиш ва қадоқлашга хизмат қиладиган автоматлар тайёрлаш жадаллаштирилди. Ана шу йўл билан ҳар соатда 7,5 минг флакон суюқ моддалар қуйиш ва жойлаш имконини берадиган автомат ускуна келишилганидан бир ой илгари тайёрлаб жўнатилди.

Суратда: конструктор Виталий Жирнов (чапда) ва синовчи инженер Файзулла Қосимов тайёрлаб чиқарилган автоматнинг ишини текшириб кўрмоқдалар.

Р. Шамсуддинов фотоси (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАЙЛИК

КПСС Марказий Комитети 1985 йил октябрь Пленумининг қарорларини совет кишилари қизғин маъқуллаб, якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар, бу қарорлар ижодий куч-ғайрат ва ташаббускорликни янада авж олдириб, партия билан халқнинг чамбарчас бирлигидан далолат бермоқда. ВЦСПС Президиумининг 19 октябрь куни Москвада бўлиб ўтган кенгайтирилган мажлисининг қатнашчилари шу ҳақда гапирдилар.

Президиум мажлисида касаба союзлари Марказий Комитетларининг, бир қанча республика ва область касаба союз Советларининг, ВЦСПС бўлимларининг, ВЦСПСга қарашли ташкилотларнинг раҳбарлари иштирок этдилар.

«КПСС Марказий Комитети 1985 йил октябрь Пленумининг якунлари ҳамда касаба союз ташкилотларининг СССРни 1986—1990 йилларда ва 2000 йилгача бўлган даврда иқтисодий ва социал ривожлантириш Асосий йўналишларининг лойиҳасини муҳокама этиш ҳамда тушунтиришда қатнашиш юзасидан уларнинг вазифалари тўғрисида» ВЦСПС раиси С. А. Шалаев доклад қилди.

Мажлис қатнашчилари шуни қайд этишдики, Асосий йўналишларни муҳокама этиш ва тушунтириш борасидаги ишлар съездолди социалистик мусобақасининг, 1985 йилги планни, умуман ўн биринчи беш йиллик топшириқларини бажариш учун курашнинг ҳал қилувчи босқичида ўтади ва бугунги куннинг мана шу ғоят муҳим вазифасини ҳал этишга кўмаклашиши лозим.

Бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларнинг касаба союз комитетларига, бошқа барча касаба союз органларига Асосий йўналишларнинг лойиҳасини муҳокама этиш чоғида ишчилар, хизматчилар, колхозчилар киритган таклифларни оператив равишда умумлаштириш таклиф қилинди. (ТАСС).

МЕҲНАТ РАПОРТИ

Тошкентдаги «Подъёмник» заводининг коллективи КПСС XXVII съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездини муносиб кутиб олиш учун тайёргарлик кўриб, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан ўн биринчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажарди. Йил охиригача қўшимча равишда 1 миллион 200 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади. Меҳнат унумдорлигини ўстириш планда белгиланган топшириқдан 5 процент ошади.

(ЎзТАГ).

БИРИДА ЯХШИ, БИРИДА АКСИ

МАТБУОТ ОБЗОРИ

КПСС Марказий Комитетининг «Район ва шаҳар газеталарининг фаолиятини янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида район газеталарининг бош вазифаси — меҳнаткашларни КПСС XXVI съезди ҳамда партия Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этишдан иборат эканлиги белгилаб берилди. Газета фаолияти ана шу асосда ташкил этилаётган жойларда матбуот чиқишларининг самарадорлигига, ҳар бир материалнинг таъсирчан бўлишига эришилмоқда. Шу жиҳатдан Наманган район «Учқун» газетаси фаолияти диққатга сазовордир.

Маълумки, ҳар бир кишининг ўзига хос орзулари, режалари бўлади. Меҳнат кишисидаги ана шу мақсад ва ниятни пайқаб олиш, уни элга манзур бўладиган тарзда газета саҳифасига чиқариш журналист маҳоратига, истеъдодига боғлиқ. Бунга эришиш учун журналист қаҳрамони бажарадиган иш жараёнини пухта билиши, соҳадаги муаммолар сабабини чуқур таҳлил эта олиши ва уларни ҳал этиш йўлларини кўрсата билмоғи лозим. Шундагина мақола ўз ўқувчисини топади, у ёки бу соҳадаги илғор тажриба оммалашади, муаммоларнинг ечилишига имконият яратилади.

«Учқун» газетаси сонларини кўздан кечирганимизда район журналистларининг айнан шундай тарзда ишлаётгани, эълон қилинган материалларнинг асосий қисмида бугунги кун талаблари ўз аксини топаётганлигига ишонч ҳосил қилдик. Редакция коллективи КПСС XXVII съезди шарафига бошланган зарбдор ўн кунликлар туфайли меҳнат коллективларида вужудга келаётган ташаббусларни, илғор тажрибаларни изчил ёритмоқда. Бу ўринда газетанинг 10 сентябрь сонида босилган «Чорвадор» саҳифаси диққатга сазовордир. Саҳифа чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққан «Коммунизм» колхози тажрибасига бағишланган. Муҳими шундаки, газета хўжалик чорвадорлари тажрибасини чуқур таҳлил қилган, бу билан ана шу тажрибани бошқа жойларда ҳам қўлланиш мумкинлигини кўрсатиб берган. Масалан, «Ютуқлар омили» сарлавҳали мақолада колхозда чорвачилик рентабеллиги ортиб бораётгани ҳақида аниқ мисоллар келтирилади. Сўнгра бунга қандай эришилаётгани, жумладан, меҳнат интизоми мустаҳкамланаётгани, сигирларнинг ёши, зоти, маҳсулдорлигига қараб группаларга ажратиб парваришланаётгани, соғувчи ва молбоқарларнинг пудрат усулида ишлаши туфайли коллективда юксак иш унуми таъминланаётгани ҳақида атрофлича тўхталган. Саҳифадаги «Мусобақани кучайтириб», «Озуқа мўл бўлса» сарлавҳали мақолаларда эса чорвачиликдаги бошқа омиллар хусусида фикр юритилади. Уларда келтирилган мисоллар колхозда бу соҳада тўпланган тажрибанинг айрим қирраларини кўрсатиб берган. Шу тариқа колхоз чорвадорлари эришган ютуқлар сабабларини оммага етказишга, бошқаларни ҳам ана шу тажрибадан фойдаланишга даъват этилган.

Поп район «Коммунизм учун» газетасининг 12 сентябрдаги сонида ҳам бир саҳифа чорвачиликка бағишланган. Лекин ундаги материаллар билан танишган газетхон ҳайратдан ёқа ушлайди. Саҳифа РАПО раисининг чорвачилик бўйича ўринбосари П. Жумаев мақоласи билан бошланади. Унда район бўйича ҳар бош сигирдан 8 ойда 1200 литрдан сут олингани айтилган. Шу фактнинг ўзи районда сигирлардан сут соғиб олиш ночор аҳволда эканлигидан далолат беради.

Саҳифада РАПО бош экономисти Н. Ғаффоровга ҳам минбар берилган. Унинг «Фермалар даромад манбаи бўлсин» сарлавҳали мақоласида ҳеч қандай иқтисодий таҳлил йўқ. Бунинг устига районнинг икки бош мутахассиси ўз мақолаларида бир-бирига қарши фактларни келтиришади. Биринчи мақолада район бўйича ҳар бош сигирдан 1200 литрдан сут олинди, дейилса, иккинчисида 1103 литрданлиги таъкидланади.

Яна бир мисол: биринчи мақолада генерал Узоқов номли совхоз чорвачилиги ижобий мисол тарзида келтирилган. Бош экономист эса ана шу совхозда сут етиштириш камайиб кетаётганини билдиради. П. Жумаевнинг мақоласида «Навбаҳор» совхозида чорвачиликни механизациялашга, озуқа рационига эътибор бермаслик оқибатида сигирлар маҳсулдорлиги камайиб кетаётгани ташвиш билан баён қилинган бўлса, айнан шу мақола остидаги суратда «Навбаҳор» совхозида чорва маҳсулдорлиги ортаётгани таъкидланади. Бунинг устига бузоқлар олдида суратга тушган молбоқар негадир чўпон дейилган.

Бош экономист Н. Ғаффоров ўз мақоласида «Ленинград» колхозида сутчиликнинг ёмон аҳволда эканлиги, сифати пастлиги тўғрисида фикр юритса-да, шу саҳифада ушбу колхоз бузоқбоқари Т. Абдураҳмоновнинг «Рентабеллик учун» мақоласи босилган.

Газетхонларда ушбу саҳифа материаллари эҳтимол тасодиф туфайли шундай пала-партиш тайёрлангандир, деган мулоҳаза пайдо бўлиши мумкин. Бошқа саҳифаларни ҳам кўздан кечирамиз. Ўқитувчиларнинг август кенгаши муносабати билан берилган саҳифадаги мақолалар ҳам ана шундай масъулиятсизлик билан тайёрланган. Унда асосий мавзу — мактаб ислоҳоти ва унинг аҳамияти эътибордан четда қолган. Мақолалар юзаки тайёрланган. Масалан, район халқ маорифи бўлими методисти Х. Холдоровнинг «Партия кўрсатмалари — ҳаётга» сарлавҳали мақоласида ислоҳот туфайли 9-синфларда ахборот ва ҳисоблаш техникаси, оилавий турмуш, этика ва психология курслари жорий этилиши ҳақида гап борса-да, аммо ислоҳотдан кўзда тутилган асосий мақсад — ўқувчиларни меҳнатсевар ва чуқур билимли қилиб тарбиялаш вазифалари ҳақида сўз юритилмайди.

Шунингдек, газетанинг 25 май, 27 июнь, 9 июль сонларида босилган «Депутат ва ҳаёт», «Советлар ва ҳаёт», «Янгича урф-одатлар — ҳаётга!» рубрикаси билан берилган саҳифаларда ҳам юқоридагидек камчиликлар бор.

Булардан кўриниб турибдики, «Коммунизм учун» газетаси коллективи шу кунлар талабларидан орқада қолмоқда. Ваҳолонки, газета ҳаёт ойнаси сифатида илғор тажрибаларни ёритишда олдинда бормоғи, ижтимоий ҳаётдаги воқеа-ҳодисаларнинг энг мақбулини газетхонга етказиши, тажриба ва янгиликлар минбари бўлмоғи лозим. Бироқ газета бу имкониятдан фойдаланиб, район меҳнат аҳли эришаётган ютуқларни малакали ёритишга, мавжуд муаммоларни ҳал этишга ўзининг салмоқли ҳиссасини қўшмаяпти. Район партия комитети эса газетада ана шундай ҳомхатала, бир-бирига зид фикрлар баён этилган мақолалар босилиши билан муроса қилиб келмоқда.

Ш. ХОЛМИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ҚАЧОН ТАРТИБ ЎРНАТИЛАДИ?»

Газетанинг шу йил 29 август сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада Бухоро шаҳридаги баъзи озиқ-овқат магазинларида спиртли ичимликлар билан савдо қилишда тегишли қонун-қоидалар қўпол равишда бузилаётганлиги очиб ташланган эди.

БУХОРО ШАҲАР ОЗИҚ-ОВҚАТ САВДОСИ ИДОРАСИ йўллаган жавобда шундай дейилади:

— Мақола ишлаб чиқариш кенгашида муҳокама этилди. 45-магазин мудири А. Раҳматуллаевга сотувчилар иши устидан назоратни бўшаштириб юборганлиги учун чора кўрилди. Мазкур магазин сотувчиси А. Шамсиддиновнинг спиртли ичимликлар билан савдо қилиш қоидаларини бузганлиги тўғрисидаги материал шаҳар Совети ижроия комитети маъмурий комиссиясига топширилди.

«ЗИРАПЧАЛАР»

Шундай сарлавҳа остида босилган (газетанинг 21 август сони) танқидий мақолада Қўшкўпир районидаги айрим хўжалик ва ташкилотларда меҳнаткашларни атеистик руҳда тарбиялаш ишлари бирмунча бўшаштириб юборилганлиги конкрет фактлар асосида кўрсатиб ўтилган эди.

ҚЎШКЎПИР РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИдан олинган жавобда қайд этилишича, мақола атрофлича муҳокама қилинди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида атеистик тарбияни янада кучайтириш, шунингдек, бу борадаги камчиликларга бутунлай барҳам бериш чора-тадбирлари белгиланди.

Ташвишли сигнал

ҲАВОЙИ АНАЛИЗЛАР

Тайёрлаш пунктига келтирилган пахтанинг лаборатория анализлари Қ. Раҳимов номли совхоз деҳқонларига ғалати кўринди. Ҳатто дастлабки терилган пахта иккинчи сортга қабул қилинганди.

Деҳқонлар район халқ контроли комитетига мурожаат этиб, лаборантлар билан чиққан низони ҳал этиб беришларини сўрадилар. Текшириб кўрилганда «оқ олтин» навини анализ қилишдаги инструкцияни бузиб, 0,1 грамм оғирроқ тош олинганлиги маълум бўлди. Натижада толанинг узилиши, албатта, иккинчи сортга мувофиқ бўлиб чиққан. Шундай қилиб, хўжаликлар зиён кўрган, тайёрловчилар эса ўз ҳисобларига ҳақсиз даромад киритиб қўйганлар.

Хуллас, адолат тантана қилди. Лекин бу бирдан-бир факт эмас. Зарбдор районидаги «Оқ олтин», «Партия XXV съезди», Пахтакор районидаги «Самарқанд», Жизвах районидаги «Москва» тайёрлаш пунктларида инструкция бузилганлиги аниқланди. Бу ерлардаги лабораторияларда термометрлар ва психрометрлар йўқ. Шунинг учун бинода керакли температура ва намликни сақлаб бўлмайди. Бундан ташқари, пахтанинг сортини аниқлаб берадиган мавжуд приборларнинг ҳар иккитасидан бири ё ишламайди, ёки «алдайди».

Ҳолбуки «Джизакхлопкопром» бирлашмасида пахтанинг сортини тез анализ қилиб берадиган еттита янги АСХ-1 приборлари бор. Лекин улар ишламаяпти. Лаборатория ходимлари дуруст ўргатилмаган: улар пахтани уюшган ҳолда чаққон қабул қилиб олишга тайёрланмаган. Натижада тайёрлаш пунктларининг дарвозалари олдида пахта карвонлари тўпланиб қолмоқда, далаларда эса бункерлари лиқ тўлган «зангори кемалар» бекор турмоқда.

Л. ДОЛИНА,
ЎзТАГ мухбири.
Жиззах.

Чет элларда

БМТ:

ТИНЧЛИККА ҚЎШИЛГАН ҲИССА

НЬЮ-ЙОРК. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қароргоҳида БМТ Бош секретари Х. Перес де Куэльяр Жаҳон тинчлик кенгашининг президенти Р. Чандра бошчилигидаги шу кенгаш делегацияси билан учрашди. Х. Перес де Куэльяр халқаро жамоатчиликнинг тинчлик учун, ядро ҳалокатининг олдини олиш учун курашга қўшаётган ҳиссаси муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. Р. Чандра тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш, инсоният олдида турган бошқа жуда муҳим проблемаларни ҳал этиш ишида БМТ фаолиятини тўла-тўкис қўллаб-қувватлашини билдирди. У империалистик доираларнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қилаётган хуружларини, халқаро ҳамжамиятга аъзо бўлган давлатларга нисбатан дўқ-пўписа ва таҳдид сиёсатини қатъий қоралади.

(ТАСС).

ПОРТУГАЛИЯ:

СОВЕТ САНЪАТКОРЛАРИГА ОЛҚИШ

ЛИССАБОН. Белоруссия ССР Давлат Академик опера ва балет катта театрининг гастроллари Португалиянинг маданий ҳаётида ёрқин воқеа бўлиб қолди. Совет артистлари Лиссабон ва Порту аҳолиси ҳузурида ўз маҳоратларини вўр муваффақият билан намойиш этдилар. Португалия пойтахтининг энг катта зали — «Колизей» да «Спартак» ва «Оққуш кўли» балетлари кўрсатилди. Балет санъатининг жуда кўп мухлислари минсклик артистларнинг нафис маҳоратини, ажойиб хореографик постановкасини гулдурос ва давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

(ТАСС).

ФРАНЦИЯ:

ОММАВИЙ МИТИНГ

ПАРИЖ. Париж яқинидаги Венсенне шаҳарчасида Франция Компартиясининг сайловолди кампанияси оммавий митинг билан бошланди. ФКП Бош секретари Ж. Марше митинг аҳли ҳузурида нутқ сўзлади. У ҳукуматнинг ҳозирги йўли ишсизларнинг кўпайишига, аҳолининг турмуш даражаси пасайишига олиб бораётганлигини таъкидлади. Ж. Марше коммунистлар кенг омма манфаатларини кўзлаб, Франция экономикасини соғломлаштиришга интилаётган мамлакатдаги барча сиёсий кучлар билан ҳамкорлик қилишга тайёр эканликларини билдирди.

(ТАСС).

ЯПОНИЯ:

ҲАРБИЙЛАШТИРИШ ҚОРАЛАНМОҚДА

ТОКИО. Япония врачларининг ғоят катта кўпчилиги Накасонэ ҳукуматининг ҳарбий харажатларни кўпайтиришга қаратилган йўлини қораламоқда ва ядро қуроли тугатилиши учун курашмоқда. Медицина ташкилотлари Умуммиллий федерацияси ўтказган савол-жавоб маълумотлари шундан далолат беради. Савол-жавобда қатнашган кишиларнинг қарийб 80 проценти ҳукумат ҳарбий харажатларни камайтириши ва бўшаган маблағларни соғлиқни сақлашга ҳамда бошқа социал эҳтиёжларга сарфлаши кераклигини таъкидлади.

(ТАСС)

ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАРИНИНГ IX СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

ЁЗУВЧИ МИНБАРИ

УЙҒУН: ШОИР-ГРАЖДАНИН БЎЛ...

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Уйғуннинг ижод боғи шеърхонлар билан ҳамиша гавжум. Бу даргоҳда шеър туғилади. Ватанга муҳаббат қўшиққа айланади. Яқинда биз шу ерда бўлиб, оқсоқол шоиримиз билан суҳбат қурдик.

— Ҳурматли устоз, қўлингизга қалам олиб, биринчи шеърингизни ёзганингизга ҳам олтмиш йилдан ошди. Шу давр ичида талай шеърлар, қўшиқлар яратдингиз? Айтингчи, ижодкор учун энг муҳим нарса нима?

— Ижодкор учун энг муҳим нарса, менингча она диёрни севиш. Унинг дарди, қувончлари билан яшаш. Бусиз ёзилган асарнинг умри қисқа бўлади. Ижодий изланишни бир дақиқа бўлсин тўхтатиб бўлмайди. У бамисоли булоқдир. Шу булоқнинг кўзини очиб туриш учун тинмай, эринмай меҳнат қилиш керак.

Шоир учун, айниқса, одамийлик зарур фазилат. Шу билан бирга замонга ҳамнафаслик, давр чақириғига «лаббай!» деб жавоб бериш ва ҳамиша ҳозир туриш биз учун шараф.

Шу йил Хоразмда айланиб юриб, бир хушҳаво боққа бориб қолдик. Боғ хушманзара ва сўлим эди, ҳар ёнда қушлар чах-чахларди.

Табиийки, булбул бежиз сайрамайди. Теварак-атрофдаги гўзаллик уни ром этади, унинг мафтункор овози шундан.

Шоир қисматида ҳам шунга ўхшашлик бор, деб биламан. У Ватан чиройини куйлабгина қолаверса, унинг қуруқ мафтуни бўлиб қалам юритса бу оз, жуда оз. Шоир шеърхонлар қалбига кира билиши, унга сурур улашиши, умумнинг ишига ўз ҳиссасини қўшиши керак. Совет ёзувчисининг вазифаси шундай, деб биламан.

Бу иш замирида
коммунизмнинг
Бўстон бўладиган
куртаклари бор.
Ҳар ким ҳисса қўшар бу
эзгу ишга,
Халқимиз бўлсин деб
мангу бахтиёр.

— Кейинги пайтларда адабиётимизга жуда кўплаб ёшлар кириб келди. Адабиётимизнинг бағри бутунлиги, кенг-кабирлиги, ўктамлиги ҳам шу ёшлар туфайли эмасми? Уларнинг ижодий фаоллиги ҳақида қандай фикрдасиз?

— Ёшлар — адабиётимизнинг келажаги. Уларга ғамхўрлик кўрсатиш, уларни тарбиялаш бизнинг бурчимиз. Ёшларнинг яхши асарлари бизни севинтиради. Лекин уларнинг баъзилари бизнинг катта талабларимиз даражасида ижод қилишяпти, деб айта олмайман.

Бизнинг авлод мураккаб даврда шаклланди. Социалистик қурилишлар, Улуғ Ватан уруши, мамлакатнинг қайта тикланиши йиллари совет кишилари, жумладан, совет адиблари учун зўр синов бўлди. Ёзувчи ва санъаткорлар бу даврдаги қурилишларда ҳамиша олдинги сафда турдилар.

Газетхонлар Катта Фарғона канали ҳақида кўп эшитишган. Халқ матонати билан 45 кунда барпо бўлган бу канал қурилишида Ғафур Ғулом-у Ҳамид Олимжон каби шоирлар, Ҳалима Носирова-ю Тамарахоним каби санъаткорлар ҳам фаоллик кўрсатишган. Ижодкор фаоллиги деганда мен мана шуни тушунаман.

У ўз кучини, ҳароратли, илҳомбахш сўзини замондошларга маънавий озиқ ва куч-ғайрат бағишлашга сафарбар этсин!

Долзарб жабҳаларда бўлиш яхши самара беради. Буни биз кўпгина совет адиблари ижоди мисолида яққол кўришимиз мумкин. «Пўлат қандай тобланди», «Давр, олға бос!», «Ўликлар ва тириклар» каби ўлмас асарлар ана шундай фидокорлик маҳсули тариқасида юзага келган. Турли даврларда яратилган ва турли мавзудаги бу асарларда совет кишисининг характери, бой маънавий олами, яратувчилик қудрати ўз ифодасини топган.

Устоз санъаткорларга хос фидокорлик, жонбозлик баъзан ёш ижодкорларимизнинг аксариятида етишмаяпти. Ҳаётни чуқур билмаслик, табиийки, асарни ҳаётийликдан маҳрум этади.

Ёзувчи ҳаётни ҳаққоний тасвирламаса, халқнинг юрагидаги гапларни айтмаса, китобхон муҳаббатини қозона олмайди.

Ҳозир мамлакатимизда катта-катта қурилишлар бўлаётир. Байкал-Амур магистралининг ўзи катта-катта эпопеяларга асос бўла олади. Ноқоратупроқ ўлкада қилинаётган ишлар-чи?!

Биз ҳамон пахтакорнинг маънавий олами изчил очиб берилган эпик полотнолар камлигидан нолиймиз. Шундай асарларга халқимиз ташна, деймиз. Масаланинг иккинчи бир муҳим томони ҳам бор: халқимизнинг маънавий ва моддий қудратларини биз ана шундай асарлар воситасида хорижий китобхонларга ҳикоя қилиб беришимиз керак. Ахир бизнинг мухолифларимиз жавобсиз қолмасликлари керак-ку! Икки дунё, икки ғоя олишуви кетаётган бир даврда, айниқса, ёзувчининг партиявий овози аниқ жаранглаб эшитилиб туриши керак.

Пахта республикамизнинг тимсолига айланиб бораётир, аммо эътироф этиш кераккки, пахтакор ҳақида баркамол асарлар кам. Хўш, уни ким яратади? Албатта, биз...

Ижодкор давр илгари сураётган долзарб мавзуларни зийраклик билан илғаб ола билмоғи даркор.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида 1984 йил март ойида ижодкор зиёлилар вакиллари билан бўлиб ўтган учрашувда шундай дейилган эди: «Беш йиллик план топшириқларига мувофиқ республикада улкан саноат, гидротехника иншоотлари қурилмоқда, қўриқ массивлар ўзлаштирилмоқда. Буларни бугунги кунда республиканинг ҳар бир кишиси билади. Адабиёт ва санъат арбоблари эса катта полотноларда шу воқеаларга камдан-кам мурожаат этадилар». Бу ҳануз ҳақли эътироз.

— Долзарб мавзулар ҳақида гапирдингиз. Баъзан бунинг акси ўлароқ маҳзун, умидсиз шеърлар ҳам ўқиб қоламиз. Бундай шеърларнинг автори аксари ёшлар бўлади. Бу ҳақда Сизнинг фикрингизни билмоқчи эдик.

— Партия ва ҳукуматимиз ёзувчиларга ҳамма шароитни яратиб қўйибди. Ёшларимизнинг китоблари бизнинг китобларимиз билан ёнма-ён китоб жавонларида турибди. Магазинларда сотиляпти. Уларнинг ижоди етарли пропаганда қилиняпти, таржима этиляпти. Партия ва ҳукуматимиз бизга ҳамма ҳуқуқни берди. Фақат бир нарсани — ёмон асар ёзиш ҳуқуқини бермаган, холос.

Баъзан жимжимадор шеърлар ўқиб қоламан. Нега энди жимжимадорликни ёқтиради ёшларимиз? Шеър сувдек равон оққани яхши эмасми? Тилимиз равон бўлса, халқ уни яхшироқ ҳазм қила олади.

Баъзи ёшларимиз шеърларидаги йиғлоқи оҳангларни мен ҳам сезаман. Нега энди шундай?! Нима етишмайди уларга?! Ҳаётдаги икир-чикир, ўткинчи кайфиятлар нега энди шеърга кўчавериши керак? Бизнинг адибларимиз дунёга умид кўзи билан қарайдиган, дунёнинг кори-борига ярайдиган, унинг гўзаллиги, бутунлиги учун жавоб берадиган одамлар бўлиши керак-ку!

Шоирнинг юраги кенгроқ бўлгани маъқул. Унинг юрагига ўз дардлари эмас, дунё дардлари сиғиши керак. Улар бир-бирларининг ютуғидан қувонишни билсин. Бир-бирига кўмак қўлини узатишни билсин. Боғда битта булбул сайраса, боғ ичида юрган қанча одамнинг дили хуш бўлади. Бир шоирнинг бир яхши шеъри ҳам шундай хушнудлик манбаи бўлишини истайман.

— Ёшларимиз учун қайси устозлар йўли энг тўғри йўлдир?

— Ёшларимиз асосан тўғри йўлдан кетяпти. Бу—беҳуда мағрурликни рад этиш йўли. Бу—доимо халқ билан бирга бўлиш, халқ орзу-умидларини куйлаш йўли. Бу — танқидга чидамли бўлиш йўли. Эски меросимизни ардоқлаганимиз ҳолда, устозлар кўтарган байроқни покиза сақлаш, уни янада юқори кўтариш йўли. Адабиётимизни юқори поғоналарга олиб чиқиш, унинг фазилатларига янги-янги фазилатлар қўшиш учун бизга ёшлар керак. Ёшларимизга ишонгимиз келади, ишонамиз ҳам.

— СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг юбилей пленумида айтилганидек, буюк адабиёт, улкан санъат, юксак профессионал, граждданлик жиҳатидан масъулиятли танқидсиз яшай олмаслигини Ватанимиз, қолаверса, жаҳон тажрибаси кўрсатиб турибди. Биз танқиддан кўп нарсани кутмоқдамиз. Асарларда гап бораётган проблемаларнинг чуқур ижтимоий моҳиятини очиб кўрсата билиш, авторлар шу проблемаларни тўғри ўртага қўйганлари тақдирда уларни қўллаб-қувватлаш, чалғиб қолганларида эса улар билан далиллар асосида баҳслаша билиш маҳоратини кутмоқдамиз.

— Албатта-да. Республика партия ва ҳукумати адабиётнинг хусусан, адабий танқид ролининг таъсирчанлигини оширишга алоҳида эътибор бераётганлиги бежиз эмас. Танқид авлодлар ўртасида нифоқ солмаслиги, балки ҳамиша эзгуликка, адабиёт ишига, халқ маънавияти бойишига хизмат қилиши даркор. Ҳа, танқидчилигимиз халқнинг маънавий турмушини ҳаракатга келтиришга ёрдам бериши керак. Шу маънода В. И. Ленин айтганидек, «Адабий танқидни ҳам партия иши билан... мустаҳкамроқ боғлашимиз» зарур.

— Улуғ рус шоири Некрасовнинг, шоир бўлмасанг ҳам гражданин бўл, деган фикрига сиз қандай қарайсиз? Фаол гражданларни қадрлайсизми ёки соф истеъдодларними?

— Албатта, бу икки фазилатни ўзида уйғунлаштирган шахслар эҳтиромга молик. Ҳар қандай истеъдод ҳам ўзини улғайтирган ота-она, Ватан, халқ олдида қарздор. Истеъдодни атиргулга қиёслаш мумкин, тоғда атиргул ўсганини кўрганмисиз? Йўқ. У инсон парвариши туфайли гуркирайди ва кўзларни қувонтиради. Дилларга завқ бағишлайди. Истеъдод ҳам моҳият-эътибори билан эл-юрт хизматида бўлиши керак. Бу эса табиий равишда унинг фаол гражданин бўлишини тақозо этади.

Шу маънода ҳар биримиз фаол, замонга ҳамнафас ва ҳозиржавоб бўлишимиз керак.

— Ҳозир нималар устида ишлаяпсиз? Янги қўшиқларингиз бордир?

— Янги асарлар устида ишлаяпман. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва ундан кейинги пленумлари қарорлари, ҳаётимизда юз бераётган улкан ўзгаришлар ҳар бир соҳиби қаламни ижодий сафарбарликка ундаётир. Адолат тантанаси, эзгу мақсадларни қарор топтириш йўлидаги мислсиз ишлар янги шеърларимда ўз ифодасини топади.

Мен қўшиқни севаман. Ҳамма ҳам севади. Ҳали ҳам севги қўшиқларига қўл уриб тураман. Нега дерсиз-а? Чунки севгисиз одам эзгуликдан бебаҳра одамдир. Радиода кўпинча қўшиқ беришади. Бу яхши. Лекин нуқул «пахта» қўшиқларини эшитавериш меъдага тегади. Пахтакорни севмайди деб айта оламизми? Йўқ. У ҳам севади, севилади. Агар у севмаса «оқ олтин»ларнинг баъзи ёзилармиди. Мен эзгу хаёлларни ардоқловчи майин, лирик қўшиқлари, айниқса, лирик наво-мусиқалари тез-тез бериб турилишини истардим.

Айниқса кечқурунги ҳордиқ соатларида бизга ҳам, пахтакорга ҳам бу хуш келади. Бастакорларимизнинг ўша жон олгувчи «Чўли ироқ»ларини эшитайлик. Бўстон бўлган чўллар ҳақида ёшларимизнинг янги ўтли қўшиқларини тинглайлик. Абдуқодир найчи, Абдулазизлар, Мукаррама Азизоваларнинг нодир ёзувларини нега тез-тез бериб туришмайди, деб сўрагим келади. Ахир ёшлар бу каби санъат усталарини, бебаҳо санъатимизнинг ноёб хазинасидаги бойликларини эшитсин, билсин, унутмасин. Ҳалимахонлар билан бир сафда туриб эски турмушга қарши ўз қўшиқлари билан исён кўтарган Бидонхонлар, Эрка қори акалар, Мамат бувапарнинг меҳнат ҳақидаги қўшиқларини халқ унутмагани маъқул. Эски бисотимизни ардоқлаганимиз ҳолда янги даврнинг катта ашулаларини яратишга биз кексалар ҳам, ёшлар ҳам қарздормиз.

— Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан сўнг ҳаётимизда рўй бераётган мислсиз ўзгаришларга қандай қарайсиз?

— Шуни айтиш кераккки, халқ орасида руҳий кўтарилиш сезилиб турибди. Ленинча принцип бутун баркамоллиги билан давом этяпти. Ҳалоллик ардоқланяпти. Нопоклик қораланяпти. Раҳбар — хўжалик раҳбаригина эмас, у халқ хизматкори ҳам. Манманлик унга ёт. Ёзувчи ҳам шундай. Ёзувчи халқ хизматкори, дастёри. Эскилик сарқитлари, бемаъни анъаналарга ўт очилди. Тўғри қилинди. Пленумдан сўнг ҳаётимизда юксалишлар юз бераётир. Ноқобил одамлар ўз ўрнини қобил одамларга бўшатди. Ичкиликка қарши ўт очилди. Бу айни муддао бўлди. Шаҳар ва қишлоқларимизда маъмурчилик, тўкчилик. Уруш йилларида ўлчовли нонларга қаноат қилиб яшаган бизнинг авлод бугунги куннинг салмоғини яхши билади, муносиб баҳолайди. Биз энди борига барака деб кетаверадиган довонлардан ошиб ўтдик. Бизда ҳамма нарса инсон учун хизмат қиляпти. Ҳар бир одам ўз меҳнатининг роҳатини кўряпти. Ана шунинг учун ҳам халқнинг руҳи баланд, режалари улуғ.

Ёзувчи бу воқеалардан четда туролмайди, албатта. У юраги, муҳаббати, орзулари, ўткир нигоҳи, қалами билан ҳис қилиши, таърифлаши керак бу юксалишларни.

Ёзувчиларимиз майда-чуйда мавзулар билан ўралишиб қолмаслиги керак. Катта мавзуларни кўтариши, қўл уриши керак. Адабиётимиз учун энг асосий мавзу замонавий мавзудир. Одамларнинг юрагидаги гапларни қаламга ола билишимиз лозим. Муҳолифларимизга йўл бермаслик, ёт ғоялардан чекинишгина эмас, уларга зарба бериш, ҳужум қила билишимиз керак.

Ёзувчининг маънавий поклиги ҳақида кўп гапирилади. Айтмоқчиманки, ичкилик балосидан қутилмай туриб маънавий поклик ҳақида гапириш қийин. Афсуски, ёшларимиз орасида ичкиликка ружу қўйганлар йўқ эмас.

Мен ижтимоий-сиёсий жиҳатдан бақувват шеърлар камайиб кетаётганлигини алоҳида эътироф этмоқчиман. Даврнинг, қайноқ воқеаларнинг таржимаи ҳолига айланиб кетган «Турксиб йўлларида» каби шеърлар нега ҳозир кам? Бу ҳақда бош қотиришимиз керак деб ўйлайман. Ҳозирги замон қаҳрамонлари ҳақида шеърлар кам. Достонлар йўқ даражада. Меҳнат кишиси ҳақидаги қўшиқлар эса кўпинча жозибасиз. «Меҳнат аҳли» қўшиғини такрор ва такрор эшитавершимизнинг боиси ҳам шу тақчиллик оқибати бўлса керак.

— Ёшлар — адабиётимизнинг келажаги дедингиз. Ана шу ёшларга республикамиз ёзувчилари съезди арафасида қандай тилакларингиз ва айтар гапларингиз бор?

— Мен Хоразм область 469-Муҳаман сайлов округидан республика Олий Советига депутатман. Тез-тез сайловчиларим ҳузурида бўлиб, улар билан мулоқот қиламан. Ана шу суҳбат асносида кўп нарсалар менга ойдинлашади: китобхонлар ҳам ёшларимиз ижодини қизиқиш билан кузатиб боришади. Улар ҳам тез-тез ёш ижодкорлар билан учрашишни исташади. Шу маънода, ёшларимиз ҳаётга фаол аралашишларини истар эдим. Бунинг меваси яхши бўлади.

Қолаверса, ёшлар жанговар, партия чақириқларига ҳозиржавоб бўлишлари даркор. Улар одоб борасида ҳам ён-веридагиларга ибрат бўлиши лозим!

Партия ва ҳукуматимиз биз — ижодкорларга чексиз ғамхўрлик кўрсатмоқда. Ҳар биримиз ана шу ғамхўрликка муносиб жавоб беришимиз лозим.

«Ҳозирги вақтда ҳал этилаётган янги вазифалар ҳам социалистик ҳаёт ҳақиқатини қарор топтирувчи бадиий ижодда ўз муносиб ифодасини топишига шубҳа йўқ», — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумида. Бу юксак ишончни оқлаш ижодкорларнинг, ҳа, ҳар бир ижодкорнинг шон-шараф ишидир. Халқимизда, яхшидан боғ қолади, деган ажойиб нақл бор. Ўйлаймизки, ёшларимиз ҳам янги давр кишиси, олижаноб фазилатларга эга етук инсонни тарбиялаш, уни ҳар томонлама камолотга етказиш ва маънавий оламини бойитиш ишига ўзларининг бор куч ва имкониятларини тўлиқ сафарбар этадилар.

Суҳбатни
Эътибор ОХУНОВА
олиб борди.

НАМАНГАН. Чеҳрасида табассум жилва қилиб турган бу қизни Уйчи районидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари яхши билишади. Меҳнатсеварлиги билан ҳурмат қозонган М. Насриддинова хўжаликда теримчи қизлар саркори. У дугоналари — Карима Абдуллаева, Зуҳра Мамадалиева сингари кўпмингкилограммчи чеварлар қатори мавсумда 7 тонна пахта териб беришга аҳд қилган. Маъмуранинг ҳозиргача уйган хирмони 4 тоннадан ошиб кетди.

Суратда: илғор теримчи Маъмура Насриддинова.

Ҳ. Ҳайдаров фотоси (ЎзТАГ).

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети «Ёш гвардия» нашриёти қуйидаги китобларни босмадан чиқарди:

Раҳимжон УСМОНОВ. «Саодатнома». 112 бет. Баҳоси 10 тийин.

Бу китобга таниқли педагог, профессорнинг таълим-тарбия мавзуидаги фикрлари жамланган.

АВТОРЛАР КОЛЛЕКТИВИ. «У кунлар шуҳрати ўчмас». Ҳикоялар. 208 бет. Баҳоси 35 тийин.

Тўпламда Улуғ Ватан уруши фронтларида халқимиз жасур фарзандларининг қаҳрамонликлари ҳақида ҳикоя қилинади.

АВТОРЛАР КОЛЛЕКТИВИ. «Меҳнат қувончи». Очерклар. 96 бет. Баҳоси 15 тийин.

Бу китобга жамланган иккита очеркда Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшаётган қишлоқ меҳнатчилари мадҳ этилади.

АВТОРЛАР КОЛЛЕКТИВИ. «Соғиниб яшайман». Шеърлар. 64 бет, Баҳоси 25 тийин.

Тўпламга Бибисора Туробова, Момохол Элмуродова, Меҳриниса Ойдинова ва Ҳабиба Абдуҳакимованинг ёшлик завқ-шавқи, она муҳаббати, аёл қалби, садоқат ва оқибат, дўстлик меҳри мавзуидаги шеърлари киритилган.

«ҲОСИЛ-85»

● НАМАНГАН

Норин районида яна икки хўжалик машина терими планини адо этди. «Коммунизм» колхозида 1,9 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» агрегатлар бункеридан тўкилди. Илғор механизаторлардан Баҳром Турғунов, Турсун Бегматов ва Абдумалик Мўминовлар хирмонга ўртача 175 тоннадан пахта топширдилар.

Хўжалик суворийлари мавсум охирига қадар яна 508 тонна «оқ олтин» териб бериш мажбуриятини олдилар.

«Пахтакор» колхози далаларида 12 та «зангори кема» юксак унум билан ишлатилиб, улар ёрдамида 1,4 минг тонна дурдона териб олинди. Моҳир механизаторлардан Ҳасанбой Нуриддинов, Абдулла Юсупов ва Аҳмаджон Ўриновларнинг ҳар бири ўз агрегатлари бункеридан 130-135 тоннадан «оқ олтин» тўкишди.

● ХОРАЗМ

Хива райони меҳнаткашлари пахта тайёрлаш бўйича беш йиллик план бажарилганлигини хабар қилдилар. Қабул пунктларига 201 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» жўнатилди. Бу меҳнат муваффақиятига Ленин номли, Огаҳий номли, Беруний номли, Фрунзе номли ва «Партия XXII съезди» колхозларининг пахтакорлари баракали улуш қўшдилар.

Совет Иттифоқи гражданлари! Социалистик турмуш тарзини, коммунистик аҳлоқни қарор топтириш учун актив курашингиз!

(КПСС Марказий Комитети Чақириқларидан).

● **Ижодий зафарларимиз — партия ва халққа!**
● **Замонамизга хос баркамол асарлар яратайлик!**
● **Ўзбекистонда — ҳамма пахтакор!**

«Совет Ўзбекистони» йўлланмаси билан

ҚАТЪИЯТ

Иброҳим РАҲИМ,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

Шу куннинг донгдорларидан бири, деб ном чиқарган механизатор анча олисда, кенг пахтазорнинг нариги бошида кўринди. Унинг терим машинаси оппоқ далада денгиздаги елкан янглиғ сузиб юрарди. Ниҳоят, бериги «қирғоқ»қа етиб келган пахтазор елкани бир зумга тўхтади. Уни кутиб турган одамлар бор экан, тележкасини бункерга рўпара қилдилар. «Оқ олтин» четанга кўчди.

Аввалбек Юнусов ўтирган жойидан тележка четанига кўз қирини ташлади-да, хиёл жилмайиб қўйди. Чунки, у бункерига иложи борича кўпроқ сиғдириш мақсадида унинг ичига кириб, ғарамдаги пахтани икки марта тепкилаб зичлаган ва ўзининг бу «бераҳм»лигидан дили азобда эди. Шундай момиқни тепкилаш унга азоб бўлса-да, Аввалбек ҳар куни неча бор шуни такрорлашга мажбур эди. Негаки, агрегат бир айланишда бункер пахтага тўлиб қолар, уни тарозига қўйса, ҳеч қанча тош босмас эди, Аввалбекнинг назарида тагидаги машинаси гўё бекорга пайкал оралаётгандай бўларди. «Шундай терим машинасини яратган конструктор акалар бункерга тушган пахтани саранжомлаб, жойлаб турадиган пресс қилиб қўймаганликларига доғман», дер эди. Ахир, механик машинасини теримдан тўхтатиб, бункер ичига кириб, чанг ютиб, иссиқда пахта тепкилаши осон эмас-да.

— Тушки овқат тайёр, сизни кутишяпти, — деди дала шийпонидан келган йигитча.

Аввалбек йигитчага: «Ҳозир бораман», деди-да, ўзи шпинделларини тозалаб ювиб, артишга тушди. У кунига икки марта шпиндель ювишни одат қилиб олган. Аввалбекка бу ортиқча юмушлар халал берса-да, зарурат ишни такрорлашдан зерикаётгани йўқ. Унга терим суръатидан ҳам кўпроқ сифати керак. Сифат масаласига келганда, Аввалбек Навоий номли колхоздагина эмас, бутун Чиноз районида донғи кетган механизатор. Унинг бункеридан тўкилган пахта тўппа-тўғри биринчи сортга ўтяпти.Аммо Аввалбек ўзининг хизмати деб билаётгани йўқ, балки унинг айтишича, чигит уруғи билан сувчиларнинг меҳнатига боғлиқ эмиш. Узоқ йиллари «Тошкент» навли чигит уруғи пахтасидан зўрға ўн икки фоизигина биринчи сортга тортган эди. Бу йилгиси ўтган йилдан 7 баравар ортиқ!

Унинг кўрсаткичлари Чиноз район партия комитетининг кўргазмалар тахтасида ҳам, Навоий номли колхоз илғорлари фахрий рўйхатида ҳам кўз-кўз қилинган эди. «Буларга тенглашинг!» деб колхоз парткоми хитоб қилган чақириқда Аввалбекнинг сурати босилганди. Суратда у бежирим кийимда, зиёлиларча мулойим табассум билан олис-олисга нигоҳ ташлаб турарди. Иш устида у бутунлай ўзгача бўлиб кўринди. «Кийим ўзгартиргандир». Эгнида фуфайка, пахтали шим, керзовой этик. Бош яланг, қалин, қора сочлари пешонасига тушиб, бир қулоғини хиёл беркитиб турибди. Юзи, кўзлари қатъий, авзойи суратдаги юмшоқ сиймога ўхшамайди.

Ниҳоят, Аввалбек тушки таомга чиқди. Тол тагидаги тўрт бурчак «механизаторлар столи»нинг бир четига ўтирди. Дала ошпази унинг олдига палов келтириб қўйди. «Бугун қошиғимиз мой устида экан-да», деб кулиб қўйди Аввалбек. Шу кулгидан кейин унинг юзидаги қатъиятлик учиб кетгандай бўлди-да, чеҳрасида ўша — суратидаги юмшоқлик, майин табассум кўзга ташланди.

— Жонибековга телефон қоқса бўладими? — деб сўради у шаҳарлик дўстига, майин табассум билан қараганча.

— Мусобақадошингизгами?

— Йўғ-е, фазогир юртдошимиздан осмонда эккан пахтасини сўрамоқчи эдим, — деди жонланиб, кўзларини ўйнатиб. — Пахтамизни шу қадар улуғлабди бу фазогир!

— Боя терим машиналаридан нолиб қолдингиз, Аввалбек?

— Ҳа. Машиналаримиз ҳам сифатга хизмат қилса, юртимиз читга сероб бўларди. Келинингиз магазинлардан чит тополмай келиб мени уришди. «Шунча терган пахтангиздан нима тайёрланади? Ёки пахтани читга ярамайдиган қилиб теряпсизми?» деди, гап тополмадим. Суриштирсам, ўзимдаям айб бор экан. Толаси эмас, чигитига зўр берибмиз, чигитни ҳам олтин дебмиз.

— Жонибековга шу ҳақда гапирмоқчи эдингизми, оламга машҳур одамга ички сиримизни очиб, нима қиласиз?

— Бу ҳақда эмас, — эътироз билдирди Аввалбек. — Чигит уруғи тўғрисида сўрамоқчи эдим. Қайси нав уруғини экди экан? «Тошкент» навларидан эккан бўлса, фазо вилтини нима қилдийкин?

Аввалбек жимиб қолди. Унинг кўзлари ҳам бир нуқтага ўйчан боқиб туради. Аввалбекнинг ўтмиши эсига тушди шекилли. Ёшликдаги оғир кечмиши кўзи олдидан ўтяпти шекилли...

Аввалбек қийинчилик йиллари туғилган эди, отасини кўргани ҳам йўқ. Бева Жонғилой ўз фарзандини қалдирғочдай қанотида асради. Унинг томи ҳам йўқ, бирдан-бир бошпана, Юнус билан Жонғилой бу ерга кўчиб келган йили чуқур қилиб қазиб, устини қалин бостириб олган ертўла эди. Аввалбек ўша ертўлада катта бўлди, мактабга ҳам ўша ертўладан қатнади, ўқишдан кейин далада ишлади. Она-бола колхоздаги меҳнати эвазига топган пулига қурилиш материали сотиб олди, тез орада уй қуришди. Келинни ўша уйга туширган эди.

У механизаторликни ёшликдан ҳавас қилганди. Ҳали ўсмирлик чоғидаёқ, мактабга боришида, уйига қайтишида Жаҳон Сейсенбоевнинг трактор ҳайдашини томоша қилар, баъзан унинг кетидан юриб, ёнига ўтириб оларди. «Мени ҳам тракторчи қилиб олинг», деб ялинганида, «сал каттароқ бўл, шу тракторни ўзингга бераман», деди Жаҳон акаси. Аввалбек 8 йиллик мактабни тамомлаб, Жаҳон акасининг тракторини олмоқчи бўлиб турган вақтда уни армия сафига чақириб кетдилар. Аввалбек Красноярскда хизмат қилиб юрган чоғида ҳам қишлоққа, Жаҳон акасига: «Тракторни бошқа болага бериб юборманг, хизматни тамомлаб боргач, ўзимга берасиз, ваъдангизни унутманг!» деб хатлар ёзиб турди. Ниҳоят, Аввалбек икки йиллик ҳарбий хизматни тамомлаб, қишлоққа қайтгач, Жаҳон акасини топиб, «Ваъдангизга вафо қилинг, оқсоқол!» деди. Сейсенбоев ваъдасида турган эди. Аммо дарров уни тракторга миндира қўймади. «Бир оз илмини ўқиб ол, бўлтам», деди устоз механизатор.

Қишлоқда олти ойлик механизаторлар тайёрловчи курс ишлаб турарди. Аввалбек солдат гимнастёркасини ечмай, қизил юлдузли шапкасини бостириб кийиб, керзовой этиги билан аскарчасига шахдам одимлаб механизаторлар курсига борди. У партада кам ўтирди. Дарсларни тракторлар, «ХВС»лар остида-ю устида ўтказди. Баъзан далада Жаҳон акасига дастёрлик қилиб тажриба орттирди. «Қачон олти ой бўлади» деб ой, кун санади.

Ўша курсни битирган 1976 йили Жаҳон Сейсенбоев қани, териб кўргин-чи, деди-да, уни пахтазорга тушириб юборди. Аввалбек икки эгатни айланиб чиққач, Жаҳон акаси уни штурвалдан тушириб, рулга ўзи ўтирди ва шогирдини ёнига олиб теримга тушди. Унинг бу ишидан Аввалбек хафа бўлди. «Машинани ўзингга бераман» деган одам унинг илмини ўқиб, гувоҳномасини олиб келсам ҳам ишонмаяпти», деб ўйлади, ҳатто бошқа бригадага ўтиб кетгиси ҳам келди. Жаҳон акаси унинг ранжиганини сезса ҳам ҳеч бир сўз қотмади, пахта териш мана бундоқ бўлади, дегандай намунали, кўргазмали теримни намойиш қилаверди.

Эртасига икки эгатни териб чиққач, «зангори кема» штурвалини Аввалбекнинг ўзига берди. Аввалбек кеча Жаҳон акаси қандай намойиш кўрсатган бўлса, ўшандай теришга уринди. Шундай қилиб, Аввалбек ҳам мустақил капитан бўлиб қолди. Ўша мавсум Аввалбек машинада ўттиз уч тонна пахта терди, аммо юз тоннадан терган капитанлардан уялган бўлса ҳам, бўшашмади, келаси йили мен ҳам юз тонна тераман, деб аҳд қилди. Бироқ аранг етмиш тонна терди, аммо сифати яхши бўлгани учун илғорлар қаторида мукофот олди. Шундан кейин уни механизациялашган звенога бошлиқ қилиб тайинладилар. Мана, неча йилдирки, Аввалбекни «универсал пахтакор» дейдилар. Звено ерини ўзи ҳайдайди, ўзи экади, ўзи культивация, чеканка қилади, пахтасини ҳам ўзи теради.

Бу йил сентябрнинг учинчи ўн кунлигидан бошлаб Навоий номли колхозда уни — «Шу куннинг донгдори», деб атай бошладилар. 24-сентябрдан 26 сентябргача кунига 12 тоннадан биринчи сортли пахта терди. Чинозда — рекорд. Афсуски, салгина томчилаб ўтган ёмғир унинг шаштини қайтарди. Шундай бўлса-да, колхозда биринчи бўлиб звенонинг пахта планини бажарди, гектарига 36 центнердан пахта топширди. Ўша куни мавсумда ўз машинасида терган пахтаси 150 тонна бўлди. Бу билан у 1985 Ғалаба йилига олган терим мажбуриятини ҳам биринчи бўлиб бажарди. «Агар қор ёғиб қолмаганида 15 октябрга бункеримдан икки юз тонна «оқ олтин» тўккан бўлардим, афсуски, 176 тоннага етган куни машинани уватга қантариб қўйдим», дейди Аввалбек.

Далага қор ёққан куни ҳам, «зангори кема»сини уватга қантариб қўйса ҳам, механизациялашган звено бошлиғи тиниб-тинчигани йўқ. Ерларни машина теримига мослаш вақтида атрофлардан ўриб олинган ғўзапояларда анча пахта бор эди, унинг звеноси ўшаларни тозалашга тушди. Қолаверса, беда, маккадан бўшаган ерларни ҳайдай бошлади. Аввалбекнинг мўлжали шундоқки, у ерларни пешма-пеш пахтадан тозалаб, ҳаммасини ноябрь ичида шудгорлаб, КПСС XXVII съезди йили ҳосилига ҳам ҳозирдан замин тайёрлаб қўймоқчи...

САНЪАТ ОЛАМИДА

МОЛДАВИЯ СОВЕТ ТЕАТРИ КУНЛАРИ

Республикамизда Молдавия совет театри кунлари бошланди. Шу муносабат билан Тошкентга бир группа қардош санъаткорлар ташриф буюрди. Улар орасида Молдавия ССР давлат Академик опера ва балет театрининг бош режиссёри, республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби Е. Платон, шу театрнинг солисти Молдавия ССР халқ артисти А. Михолаки, А. Чехов номидаги рус драма театрининг актёри В. Измайлов, реслубликада хизмат кўрсатган артистлар П. Завтони, С. Трезева, И. Павленко, И. Захариялар ҳам бор.

Қардош санъаткорлар ўзбекистонлик ҳамкасблари билан учрашадилар, ҳозирги замон театр санъатининг долзарб мавзулари тўғрисида фикр алмашадилар, айни вақтда бир-бирлари билан тажрибаларини ўртоқлашадилар.

Маълумки, ўзбек театр санъатининг вакиллари Молдавия республикаси драматурглари асарларига мурожаат қилиб, спектакллар саҳналаштиришган. М. Горький номидаги рус Академик драма театри И. Друценинг «Муқаддас ва мўътабар» пьесаси асосида қизиқарли спектакль яратишганини томошабинлар яхши билишади. Меҳмонлар Ўзбекистонда бўлган пайтларида ана шу спектакль ва унинг ижодкорлари билан танишадилар.

Молдавия театри кунларида қатнашадиган музикали драма театри рус ва жаҳон драматургиясининг энг яхши намуналарини муваффақиятли саҳналаштириб, эътибор қозонган коллектив. Театр ўзининг Ленинномасига эга. Қардош санъаткорлар бу борадаги тажрибаларини, изланишларини самарқандлик санъаткорлар билан ҳам ўртоқлашадилар. 27 октябргача давом этадиган бу Кунлар Молдавия ва Ўзбекистон санъаткорлари ўртасидаги ўзаро алоқа, ҳамкорлик ва дўстликни янада мустаҳкамлайди.

А. БЕРЕЗИКОВ.

ФАКТ ВА ШАРҲ

ЯНГИ ПРЕПАРАТ

Ўрта Осиё ўрмон хўжалиги илмий-текшириш институтида тенгсиз ипакчи қуртлари сингари дарахт зараркунандаларини йўқотишда қўлланиладиган янги препаратларни синаб кўриш ниҳоясига етди.

Тенгсиз ипакчи қуртларининг уч юздан ортиқ тури бўлиб, улар асосан ўсимлик барглари билан озиқланади, мевали дарахтлар, писта, ёнғоқ, терак, толларга катта зарар етказади. Бу ҳашарот СССРнинг Европа қисмида ва Ўрта Осиёда кенг тарқалган.

Ўрмон зараркунанда ҳашаротларини йўқотишда асосан фосфорли органик дорилардан БИ-58, метофос, карбофос, хлорофос кабилар қўлланиларди. Янги пиретроид препаратлар ташқи муҳит учун буларга қараганда анча безарар. Улар зараркунанда ҳашаротларга аввалги дорилардан кучли таъсир этсада, фойдали ҳашаротлар учун деярли зарарсиздир. Бинобарин ўз хусусиятига кўра улар ўсимликларни биологик ҳимоя қилиш воситаларига яқин туради.

Пиретроидлар синтетик маҳсулот бўлиб, мойчечак ўсимлигидан олинадиган табиий бирикмаларга ўхшашлиги билан диққатга сазовордир. Олимлар бундай бирикмаларни сунъий йўл билан ҳосил этишга муваффақ бўлдилар. Ҳозир СССР Фанлар академиясининг Н. Д. Зелинский номидаги органик химия институти ва СССР Фанлар академияси химия институтининг Бошқирдистон филиали олимлари ҳамкорликда шундай препаратлар устида ишламоқдалар. Уларнинг энг қимматли ва эътиборли томони шундаки, жуда оз миқдорда — гектарига бир неча грамм ҳисобида ишлатилади, қолаверса бу дорилар ташқи муҳит таъсирида бир-икки ҳафта давомида зарарсиз моддаларга айланади.

Эндиликда ўрмонларни зараркунанда ҳашаротлардан, айниқса, тенгсиз ипакчи қуртларидан ҳимоя қилишнинг ана шу самарали ва атроф-муҳит учун зарарсиз воситаларини Ўзбекистонда ҳам кенг кўламда қўллаш мўлжалланмоқда.

Ш. ҒАНИЕВ,
биология фанлари кандидати.

Нукус районидаги «Коммунизм» совхози боғбонлари мева топшириш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Савдо тармоқларига 3 минг тоннадан ортиқ мева маҳсулотлари жўнатилди. Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан боғбонлар давлатга яна 650 тонна мева етказиб бериш мажбуриятини олишган.

Суратда: совхознинг илғор боғбони Г. Сариева.

М. Елеусинов фотоси.
(ЎзТАГ).

ОБ-ҲАВО

ҲАФТАЛИК

Синоптикларнинг хабар қилишича, келгуси ҳафтанинг бошида қуруқ илиқ ҳаво сақланиб туради. Тоғли районлардагина бир оз ёмғир ёғиши мумкин. Сўнгра Ўрта Осиё территориясига СССРнинг Европа қисмидан, Кавказдан нисбатан совуқ ҳаво келади, натижада Ўзбекистонда об-ҳаво ўзгариб туради. Баъзи жойларга ёмғир ёғади, ғарбдан эсадиган шамол кучайиб, секундига 15-20 метрга етади.

Қорақалпоғистон АССРда, Хоразм областида, республиканинг чўл зонасида кечаси 2 даража совуқ, 3 даража иссиқ, кундузи 6—11 даража иссиқ бўлади. Қолган территорияларда кундузи 16—21 даражадан 10—15 даражагача, жанубда 21—26 даражадан 15—20 даражагача иссиқ бўлади. Кечаси 3—8 даража, жанубда эса 5—10 даража атрофида иссиқ бўлади.

Ҳафтанинг охирида Скандинавиядан яна совуқ ҳаво келиб, ёғингарчилик бўлади ҳамда ҳарорат 7—10 даража пасаяди.

Ҳафта давомида ҳавонинг ўртача ҳарорати деярли кўп йиллик ўртача даражада бўлади.

БУГУН

Синоптикларнинг хабар қилишларича, Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида кечаси баъзи жойларда бир оз ёмғир ёғади, кундузи ёғингарчилик бўлмайди. Шимоли-ғарбдан секундига 9-14 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 3-8, кундузи 5-10 даража иссиқ бўлади.

Бухоро ва Навоий областларида ҳам кечаси бир оз ёмғир ёғиши кутилади. Бу ерда шимоли-ғарбдан эсадиган шамол баъзи жойларда секундига 17-22 метргача кучаяди, чанг бўронлари бўлиши мумкин. Кечаси 7-12, кундузи 9-14 даража иссиқ бўлади.

Ўзбекистон жанубида ёғингарчилик бўлмайди, республиканинг қолган территорияларида кундузи баъзи жойларда бир оз ёмғир ёғиши кутилади. Шарқдан эсаётган шамол ўзгариб, секундига 9-14 метр тезликда шимоли-ғарбдан эса бошлайди, баъзи жойларда секундига 17-22 метр тезликкача кучайиб, чанг бўрони кўтарилади. Кечаси 11-16, кундузи 15-20, жанубда 24 даражагача иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво булутланиб туради, эрталаб ва кундузи бир оз ёмғир ёғади, шарқдан эсаётган шамол секундига 9-14 метр тезликда шимоли-ғарбдан эса бошлайди. Ҳарорат 12-14, кундузи 17-19 даража иссиқ бўлади. (ЎзТАГ).

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ●

Тождор ва даъвогар

ДАДИЛЛИКДА ГАП КЎП

Статистиканинг кафолот беришича, 16 партиянинг ярмисида томонлар ўйинни шоҳ олдидаги, қолган ярмисида эса фарзин олдидаги пиёдани суриш билан бошладилар. Биринчи ҳолда умумий ҳисоб қоралар фойдасига 5:3 иккинчисида эса оқлар фойдасига 5,5:2,5 бўлган. Демак, бу баҳсда ёпиқ дебютлар оқларга яққол устунлик берибди.

17-партия ҳам фарзин пиёдасини икки ҳол суриш билан бошланди. Карпов Нимцович ҳимоясини танлар экан, рақиби гроссмейстер Романишин номи билан аталувчи ва ҳозирча нисбатан мукамаллик касб этишга улгурмаган вариантни ишга солишини тахмин қилган кўринади. Бу нарса унинг юришлар устида рақибига қараганда анчагина камроқ ўйлаганида яққол ифодасини топди.

Бу матчда янгилик қўлланиш одат тусига кириб қолганлиги ижобий ҳолдир. Карповнинг ушбу партиядаги 9-юриши ҳам янгилик, деб топилди. Оқ доналар сурган тож талабгори 10-юриши олдидан нақ 40 минут, кейингисида эса 30 минут вақт сарфлади. Демак, муаммолар етарли эди. Яна икки юришдан сўнг қоралар берган пиёдасини қайтариб олгач, Каспаров кутилмаган жавоб қилди ва йўл-йўлакай пистирма ҳам қўйди. Бордию шунда қоралар марказдаги пиёдасини суриб, бирваракайига ҳам фарзин, ҳам отга ҳужум қилгудай бўлса, яширин тузоққа илинар ва сипоҳ ютиш ўрнига ўзи сипоҳ ютқазарди. Карпов отини марказлаштириб, яккаланган оқ пиёдани нишонга олди. Кейин кетма-кет бир неча сипоҳлар алмаштирилгач, вазият юмшаб, буткул тенглик юзага келди. 29-юришда томонлар яна бир бор битим туздилар.

Анатолий Карпов мағлубиятдан сўнг ўзини йўқотиб қўядиган шахматчилар тоифасидан эмас. Бу партияда у дадил дона сурганлиги яққол билиниб турди. Буни, қилинган юришларга томонлар сарфлаган вақт нисбатидан ҳам билса бўлади. Ҳа, дадилликда гап кўп.

Ҳозир ҳисоб Каспаров фойдасига 9:8 бўлиб турибди. Ниятга етиш учун кейинги етти учрашувда Каспаров 3,5, Карпов эса 4 очко олиши керак.

Навбатдаги партия олдидан даъвогар танаффус олди. Бугун баҳс давом этади.

М. МУҲИДДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» шахмат шарҳловчиси.

Бўш вақтдан унумли фойдаланайлик

СТАДИОНЛАР БЕКОР ЁТМАСИН

КПСС Марказий Комитетининг «Клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида меҳнаткашларнинг бўш вақтини намунали ўтказиш, спорт иншоотларидан самарали фойдаланиш кўзда тутилган. Сирдарё областида спорт иншоотларидан, хусусан, стадионлардан унумли фойдаланиш йўлида нималар қилинмоқда? Бу борадаги ишларни яхшилаш учун яна нималар қилиш лозим? «Совет Ўзбекистони» мухбири А. УМАРОВ Сирдарё область физкультура ва спорт комитетининг раиси А. С. МУРАВЬЁВ билан ана шулар ҳақида суҳбатлашди.

— Анатолий Сергеевич, областдаги мавжуд стадионлардан қандай фойдаланилаётганлиги ҳақида гапириб берсангиз?

— Областимизда 6 та стадион бор Шулардан учтаси Сирдарё шаҳри ва район территориясида жойлашган. Лекин гап сонда эмас, балки гавжумликни таъминлашда. Масалага шу томондан қарайдиган бўлсак, баъзи фикр-мулоҳазалар туғилади. Сирдарё шаҳридаги «Спартак» стадиони областимизда намунали иш олиб борилаётган спорт иншоотларидан. Бу ерда 6 та соғломлаштириш группаси ишлаб турибди ва уларда қарийб 300 киши мунтазам шуғулланмоқда. Бундан ташқари студентлар, болалар спорт мактаби, бошқа коллективлар учун стадион дарвозаси ҳамиша очиқ. Шунинг учун ҳам бу ерга қачон келманг, стадионни мухлислар билан гавжум ҳолатда кўрасиз.

Энди шу райондаги «Малик» совхози стадионларидаги манзарага назар ташлаб кўрайлик. Бу ерда иккита стадион бор. Бири — совхозга қарашли, иккинчиси эса қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникуми ихтиёрига бериб қўйилган. Ҳар икки стадионни барпо этиш учун 600 минг сўмдан кўпроқ маблағ сарфланган. Афсуски, ҳозирча ана шу спорт иншоотларидан фойдаланиш талаб даражасида эмас. Нега?

Қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникуми қошидаги стадион имкониятлари совхоз стадионидагидан фарқ қилади. Техникум стадионида футбол майдони, югуриш йўлкаларидан ташқари ҳозирги замон талабларига жавоб бера оладиган катта спорт зали, бассейн, турли спорт майдончалари комплекси бор. Афсуски, ана шу иншоотлардан фақат техникум студентлари фойдаланишаётир. Шу атрофдаги аҳоли эса бу ерда шуғулланмайди. Нега десангиз, стадион эгалари бўлмиш техникум раҳбарлари (директори К. Ғаниев) бунга йўл қўйишни хоҳлашмайди. «Пахтакор» кўнгилли спорт жамиятининг шу совхоздаги қиличбозлик секцияси кўпдан бери фаолият кўрсатади. Унда асосан «Малик» совхозиқ меҳнаткашларининг фарзандлари шуғулланадилар. Аммо қиличбозлар мусобақасини ўтказишга келганда стадион мутасаддилари ана шу секция иштирокчиларига жой беришдан бош тортиб келадилар. Бундай мисоллар оз эмас. Ваҳолонки, иккала стадион ҳам «Пахтакор» кўнгилли спорт жамиятига қарайди. Умуман, бу борада ҳар иккала хўжалик ҳам Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги олдида масъуллиги аён. Шунга қарамай, техникум раҳбарларининг бу ўринда тутаётган позициялари кишини таажжублантиради.

— Гулистон шаҳридаги «Спартак» стадионининг фаолияти ҳақида нималар дейиш мумкин?

— Республика партия активининг йиғилишида бу стадион ўринли равишда жиддий танқид остига олинди. Ҳақиқатан ҳам мазкур стадион (директори А. Лушин) коллективи ўз фаолиятини ҳозирги кун талаби даражасида ташкил эта олгани йўқ. Ваҳолонки, бунинг учун барча шарт-шароит етарли. Шу ўринда баъзи мулоҳазаларим бор. Кўп ҳолатда стадион ходимлари у ёки бу секцияни очиш ҳақида эълон осадилар-да, одамларнинг келишини кутиб ўтирадилар. Бизнингча, бу «Олма пиш— оғзимга туш» қабилида иш юритишдан бошқа нарса эмас. Одамларни стадионда кутиб ўтирмай, коллективлар ва меҳнаткашлар орасида тушунтириш ишлари олиб бориш кўпроқ аҳамият касб этади. Бу эса икки томонлама фойдалидир. Масалан, шаҳарда 100 дан ортиқ саноат, қурилиш, транспорт ташкилотлари, турли муассасалар, билим юртлари ва бошқа коллективлар бор. Стадион эса ҳозирча шаҳардаги йирик ва қулай ягона спорт иншоотидир.

Шундай экан, нима учун стадион коллективи билан корхона ва ташкилотлар ўртасида турли тадбир ва машғулотлар ўтказиш учун шартномалар тузиш мумкин эмас? Кўпгина корхона ва ташкилотларнинг меҳнаткашларни соғломлаштириш, турли спорт мусобақаларига жалб этиш учун ҳар йили ажратиладиган маблағи бор. Аммо уни жойига сарфлаш учун уларда стадион, спорт майдончаси, ё бўлмаса спорт инструктори-ю инвентарлар етишмайди. Стадионда эса аксинча, ўша нарсаларнинг ҳаммаси —малакали тренерлар, спорт инструкторлари бор-у, одамлар йўқ. Кўриниб турибдики, бу ўринда ҳар икки томон манфаатдор бўлиши мумкин. Ўз маблағига эга бўлмаган коллектив ва ташкилотлар эса ўзаро шартномага мувофиқ имконият даражасида шанбаликларда қатнашиб, стадион ободончилигига улуш қўшиш билан келишиб олишишлари мумкин.

Хусусан, биз шаҳардаги икки ҳовузли бассейндан фойдаланишда ана шу йўлдан бормоқдамиз. Бассейнда ҳар куни ўрта ҳисобда 500 киши сув спорти турлари билан шуғулланмоқда. Малакали тренер, врач ва бошқа мутахассислар ҳар куни меҳнаткашлар хизматида. Ўтган йили барпо этилган бу спорт объекти шаҳримиз меҳнаткашларининг севимли жойларидан бирига айланган.

— Область қишлоқларидаги спорт иншоотларининг аҳволи қандай? Бу борада қандай муаммолар бор?

— Афсуски, бу соҳадаги ишларимиз билан мақтана олмаймиз. Областимиздаги тўққизта районнинг фақат биттасида — Сирдарё районидагина стадион бор. Ворошилов районидаги стадион қурилиши учун тегишли ҳужжатлар тайёрлаб қўйилган. Аммо бошланган ишни охирига етказа оладиган ташаббускор, жонкуяр кишилар топилмаётир. Боёвут районида беш йил илгари ҳашар йўли билан стадион қурилиши бошланган эди. Лекин бу ерда ҳам аҳвол ўша: бошланди-ю ташланди!

Ильич, Гулистон районларининг марказларида қурила бошланган стадионларнинг қисмати ҳам шундай бўлди. Оқолтин районидаги «СССР 60 йиллиги» совхозида барпо этишга киришилган стадион қурилиши ярмида тўхтатиб қўйилган. Сирдарё район «Ленинград» колхозидаги замонавий йирик стадионнинг битиши учун арзимаган ишлар қолган. Турли ташкилотларнинг ўзаро тортишувлари туфайли кўпдан бери бу спорт иншооти ҳам ўз мухлисларига эшик очмай ётибди. Хуллас, бу борада камчиликлар кўп ва уларни бартараф этиш учун совет, хўжалик, физкультура ва спорт ташкилотлари ўзаро ҳамкорликда астойдил иш олиб боришлари керак.

Мавриди келганда бизни кўпдан бери ўйлантириб юрган бир масалага тўхталиб ўтмоқчиман. Қишлоқ жойлари, хусусан, колхоз ва совхозларда нархи 600—700 минг сўм турадиган, баланд трибунали, 3-5 минг ўринга мўлжалланган стадионларни қуришга эҳтиёж бўлмаса керак. Бунинг ўрнига оддий, аммо сифатли футбол майдончаси, югуриш йўлакчалари, 500—1000 кишига мўлжалланган ёғоч тахта ўриндиқлар барпо этиш ва албатта, ана шу спорт комплекси қошида узунлиги 36, кенглиги 18 метр, ёки узунлиги 44, кенглиги 24 метр ҳажмдаги усти ёпиқ спорт заллари қурилиши керак. Биринчидан, бу арзонга тушади. Иккинчидан, эса футбол майдончаси ва спорт зали ёрдамида колхоз-совхозларда йил давомида иш олиб бориш мумкин бўлади.

Ана шу спорт залларида қишлоқ ёшлари ва меҳнаткашлари учун қиш ҳамда эрта баҳор чоғлари, яъни йилнинг беш ойи мобайнида турли мусобақалар ўтказиш учун қулай имкониятлар мавжуд бўлади.

Бинобарин, бу ҳақда КПСС Марказий Комитетининг қарорида ҳам алоҳида таъкидлаб ўтилган. Шу боис, мавжуд спорт иншоотларидан, комплексларидан самарали фойдаланиш, меҳнаткашларнинг бўш вақтини намунали ўтказишни ташкил этиш муҳим иш бўлиб қолаверади.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

▲ **БАҲОНАНИ ҚАРАНГ**

Тенгҳуқуқлилик учун курашаётган инглиз хотин-қизларининг страхование соҳасидаги камситувчи қонунларни бекор қилиш йўлидаги яна бир уриниши барбод бўлди. Улар соғлиқни страхование қилувчи компаниялар устидан шикоят қилиб, судга ариза берган эдилар. Чунки бу компаниялар хотин-қизлардан суғурта учун эркакларга нисбатан 50 процент кўп ҳақ оладилар. Судья уларнинг шикоятини инобатга олмади. Судьянинг фикрича, хотин-қизлар эркакларга қараганда кўп касал бўлар эмишлар.

▲ **БУ ҲАМ «МУСОБАҚА»**

Қовунни тез ейиш... бўйича яқинда Италияда ўтказилган жаҳон чемпионатида эронлик студент-шифокор М. Пажутан ғолиб чиқди. У ҳайратда қолган томошабинлар кўз ўнгида 820 грамм қовунни бир минутда еб қўйди. Мечкайлиги учун унга «Олтин қовун» совринини топширилди.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ● ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ИНСТИТУТИ
1985-1986 ўқув йили учун
КУНДУЗГИ ТАЙЕРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотли илғор ишчилар, колхозчилар ва Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган йигитлар, саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотлари, геология-қидирув ташкилотлари, совхозлар, колхозлар ва ҳарбий қисмлар қўмондонлиги томонидан йўланма бўйича қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кирувчлиар камида бир йиллик узлуксиз иш стажига эга бўлишлари шарт. Колхоз томонидан ўқишга юборилган колхозчилар шу колхоз учун белгиланган минимум иш кунини ўтаган бўлишлари лозим. Савдо ва умумий овқатланиш корхоналарининг ишчилари (сотувчилар, ошпазлар, контролёр-кассирлар ва қандолатчилар) шу лавозимда камида 2 йил иш стажига эга бўлишлари лозим.

Ўрта мактабни 1985 йилда битирганлар, хизматчилар ва канцелярия ходимлари иш стажидан қатъи назар тайёрлов бўлимига қабул қилинмайди.

Умумий экономика ихтисосликлари бўйича ўқишга кирувчилар билан математика ва география бўйича, товаршунослик ва савдони ташкил этиш ихтисослигига кирувчилар билан математика ва химия бўйича суҳбат ўтказилади.

Тингловчиларга стипендия берилади. Зарур бўлганлар ётоқхона билан таъминланади. Тайёрлов бўлимини муваффақиятли тугатганлар институтнинг биринчи курсига конкурссиз қабул қилинади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: институт ректори номига ариза, иш жойидан ёки ҳарбий қисмдан йўлланма, ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), характеристика, 3х4 см. ҳажмдаги 8 дона фотосурат, медицина справкаси (086/У форма), меҳнат (колхоз) дафтарчасидан кўчирма.

Ҳужжатлар 10 ноябргача қабул қилинади. Суҳбат ва тингловчилар сафига қабул қилиш 11—25 ноябрь кунлари ўтказилади. Машғулотлар —1 декабрда бошланади. Ўқиш муддати —8 ой.

Тошкент шаҳри, Тошкент, Жиззах, Қашқадарё, Бухоро. Навоий, Самарқанд, Сирдарё, Хоразм областлари, Қорақалпоғистон АССРдан тайёрлов бўлимига кирувчилардан Тошкент шаҳрида ҳужжатлар қабул қилинади ва машғулотлар ўтказилади;

Андижон, Наманган, Фарғона, Сурхондарё областларидан тайёрлов бўлимига кирувчилардан Андижон шаҳрида ҳужжатлар қабул қилинади ва машғулотлар ўтказилади: Жданов проспекти, 56-уй (институт филиали).

Мурожаат учун адрес: 700063, Тошкент шаҳри, 63-алоқа бўлими, Олмазор кўчаси, 183-уй, лаборатория корпуси, 3-06 аудитория.

САМАРҚАНД ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
1985-1986 ўқув йили учун
Кундузги тайёрлов бўлимига

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотли, камида бир йиллик узлуксиз иш стажига эга бўлган ишчилар, колхозчилар ва Совет Армияси сафидан хизматини ўтаб келган ёшлар, саноат корхоналари, колхоз, совхоз ва ҳарбий қисмлар йўлланмаси билан қабул қилинадилар.

Ўрта мактабни 1985 йили тамомлаган ёшлар иш стажига эга бўлсалар ҳам тайёрлов бўлимига қабул қилинмайди.

Бўлимда қуйидаги мутахассисликлар бўйича ўқишга киришга тайёрланиш мумкин: математика, амалий математика, физика, химия, биология, рус тили ва адабиёти, ўзбек тили ва адабиёти, чет тиллари, тарих.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ТИЛИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Кундузги тайёрлов бўлимига қабул қилинганлар 40 сўм миқдорида стипендия ва ётоқхона билан таъминланади.

Тайёрлов бўлимига кирувчилардан қуйидаги ҳужжатлар талаб этилади: иш жойидан йўлланма ва характеристика, меҳнат дафтарчасидан кўчирма, аттестат (асл нусхаси), соғлиғи ҳақида справка, 3х4 см. ҳажмидаги 8 дона фотосурат.

Аризалар 10 ноябргача қабул қилинади, 25 ноябрдан 30 ноябргача 2—3 фандан суҳбат ўтказилади.

МАШҒУЛОТЛАР 1 ДЕКАБРДАН БОШЛАНАДИ.

Совет Армияси сафидан хизматини ноябрь, декабрь, январь ойида ўтаб келганлар учун аризалар 1986 йил 1 февралгача қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига киришни истовчилар қуйидаги адресга мурожаат қилишсин: Самарқанд шаҳри, Максим Горький хиёбони, 15-уй, тайёрлов бўлими деканати. Телефон: 5-35-18.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги

ЭПИДЕМИОЛОГИЯ, МИКРОБИОЛОГИЯ ВА ЮҚУМЛИ КАСАЛЛИКЛАР ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

Лаборатория ва клиник бўлимлар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Катта илмий ходим: клиник биохимия;

Катта ва кичик илмий ходимлар: клиник биохимия, электрон микроскопияли патоморфология ва иммуноморфология;

Кичик илмий ходимлар: юқумли касалликлар профилактикаси (2 ўрин), махсус группали ўта хавфли юқумли касалликлар эпидемиологияси ва профилактикаси, эпидемиологик анализ, прогнозлаш ва экология, зоонозлар, ич буруғ ва ўткир ичак касалликлари (2 ўрин).

КОНКУРС МУДДАТИ — 1 НОЯБРГАЧА.

Конкурс шартларга мувофиқ ҳужжатларни қуйидаги адресга юбориш лозим: 700133. Тошкент шаҳри. Решетов кўчаси, 2-уй, телефонлар: 42-32-22, 42-32-15.

● Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 22/Х да **Бўрон**, 23/Х да **Балет триптихи.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА— 23/Х да **Гулсара.**

Тошкент халқ хўжалиги институти коллективи қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби ва анализи кафедрасининг доценти А. Иброҳимовга онаси

Муҳтарам ТОЖИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари катта ўқитувчи Н. Ю. Муҳамедовга рафиқаси

Дилбар Соатовна МУҲАМЕДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент халқ хўжалиги институти коллективи илмий-коммунизм кафедрасининг доценти Ғ. А. Рафиқовга онаси

Лазокат РАФИҚОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

22 ОКТЯБРЬ, СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Мультфильмлар. 10.20 «Оловли йўллар» киноромани. «Менинг республикам». Бадиий фильм, 2-қисм. 11.25 — «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». 11.55 — Концерт. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Концерт. 16.40 — «Лениндан ўрганамиз». 17.05 — Телефильм. 17.15 — Концерт. 18.15 — «Ишлар ва одамлар». 18.45 — Концерт. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Мультфильм. 19.40 — Шу куннинг почтаси. 20.10 — «Оловли йўллар» киноромани. «Менинг республикам». Бадиий фильм, 3-қисм. 21.30 — «Время». 22.05 — Фильм-концерт. 23.15 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — Физика. 10.05— Француз тили. 11.05 — В. П. Катаев. «Полк ўғли». 11.35 — География. 12.05 — «Онамларнинг мактаби». 13.10 — Музика. 13.40 — Тарих. 14.40 — «Қишлоқ янгиликлари». 15.40 —«Кобахидзе мактаби». Очерк. 16.10 — «Бил ва уддала». 16.40 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Шахмат мактаби. 19.15 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 20.00 — «Ҳаракат хавфсизлиги учун». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45— «Халқаро панорама». 21.30 — «Время». 22.05 — «Саргузашт фильмлар экрани». 23.30 — «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб».

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Мультфильм. 8.00 — «Пионер телетайпи». 8.10 — «Тонгги тароналар». 8.20 — Ҳужжатли фильм. 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — Қўғирчоқ театр. 19.00 — «Ишга тушириладиган объектлар — сафга!» 19.30 — «Ахборот». 19.50 — Халқаро аҳвол кундалиги. 20.05 — Фильм-концерт 20.30 — «Ахборот». 20.55 «Валет шинавандаларига». 21.30 — «Время». 22.05 —«Хирмонингизга барака».

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.45 — Москва-II. 18.10 — «Совет давлати ва ҳуқуқи асослари». 18.40 — Телефильм. 18.55 — «Дилбарим». Кинокомедия. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Опералардан саҳналар. 20.50 — Эстетика асослари. 21.30 Москва-II.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Чин қалбдан». 9.30 — «Беш йиллик одимлари». 11.15 —Болалар учун эшиттириш. 12.10— «Ишчинома». 13.00 —«Чорвадор». 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — «Қардош республикалар адабиёти». 16.00 — «Фан ва техника». 17.00 Ўқувчилар учун эшиттириш. 18.15 — «Фан уфқлари». 18.30 — Концерт. 18.40 — «Огонёк». 19.25 —«Ёшлик». 20.45— «Театр микрофон олдида». 23.25 — «Тинглаб, дам оламиз».

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.